

Inspectie van het Onderwijs
*Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap*

Stichting Klasse

Onderzoek bestuur en scholen

Vierjaarlijks onderzoek

Datum vaststelling: 16 april 2018

Samenvatting

Minstens één keer in de vier jaar onderzoekt de onderwijsinspectie ieder schoolbestuur in Nederland. Het vierjaarlijks onderzoek is dit jaar uitgevoerd bij het bestuur van Stichting Klasse. We hebben onderzocht of het bestuur op zijn scholen zorgt voor onderwijs van voldoende kwaliteit en of het financieel in staat is om ook in de toekomst goed onderwijs te blijven verzorgen.

Wat gaat goed?

Op alle scholen van Stichting Klasse werkt iedereen hard aan de juiste zaken om goed onderwijs te kunnen bieden. Het bestuur helpt de leraren en de directeurs om zelf ook te blijven leren hoe zij goed onderwijs kunnen geven en de leerlingen kunnen helpen. Het bestuur staat vooraan om deel te nemen aan, bij hun visie passende, vernieuwingen binnen het onderwijs.

Wij vinden het goed dat het bestuur zich op de hoogte houdt van de ontwikkeling in de scholen. Het bestuur beschrijft in de scholenmonitor en het Klassekader wat de scholen tenminste moeten doen voor de kwaliteit.

Dit zorgt ervoor dat wij vertrouwen hebben in het bestuur van Stichting Klasse.

Wat moet beter?

Punten die beter moeten hebben betrekking op de VSO en de SO-school van Stichting Klasse.

Vorig jaar november (2016) hebben wij een uitgebreid onderzoek uitgevoerd op De Ark, de twee scholen voor speciaal en voortgezet speciaal onderwijs van Stichting Klasse. Uit dat onderzoek is gekomen dat de scholen zich moeten verbeteren. Wij merken nu al dat zij op de punten waar wij deze keer op hebben gelet, duidelijk beter zijn geworden. Voor een voldoende beoordeling moeten zij nog meer kwaliteit laten zien.

Het bestuur moet in de schoolgids van beide scholen (so en vso De Ark) duidelijk aangeven welke kwaliteit de scholen hebben gerealiseerd en welke leerresultaten zij hebben behaald. De ouders en andere belangstellenden moeten deze informatie kunnen lezen in de

Bestuur: Stichting Klasse
Bestuursnummer: 41527

Aantal scholen onder bestuur: 17

Totaal aantal leerlingen: 2600

Lijst met onderzochte scholen (BRIN):

De Venen 18JF

SBO Het Avontuur 16GW

Schateiland 15XO-C2

Theo Thijssen 18OA

SO De Ark 19XZ-1

VSO De Ark 19XZ-2

Wereldwijs 15AN-C4

Wethouder Luidensschool 15AN-C3

schoolgids. Wij geven het bestuur een opdracht om dit te herstellen.

Het bestuur moet in het schoolplan van so en vso De Ark, nauwkeuriger vastleggen hoe de scholen ervoor zorgen dat zij weten dat het onderwijs stimuleert dat alle leerlingen maximaal leren. Zij moeten vermelden wat zij doen als zij merken dat het onderwijs niet meer goed is en dat niet alle leerlingen maximaal leren. Dit doen de scholen nog niet. Wij geven het bestuur een opdracht om dit te herstellen.

Wat kan beter?

Het bestuur kan de doelen waar met de scholen aan gewerkt wordt duidelijker opschrijven.

Vervolg

We voeren op 18 en 19 april 2018 herstelonderzoeken uit op (V)SO De Ark. Daarnaast geven wij herstelopdrachten aan het bestuur.

Verder hebben wij een onderzoek naar risico's voor de Onderwijskwaliteit uitgevoerd op basisschool De Horizon vanwege het signaal dat zij drie jaar achtereenvolgende eindopbrengsten zouden hebben. Het bestuur heeft de Horizon aangemerkt als goede school. Uit het onderzoek kunnen we concluderen dat er veel zaken op de Horizon goed verlopen. Wij publiceren het rapport echter later in het jaar zodat wij de eindresultaten 2018 van groep 8 als ook die van groep 7 bij ons onderzoek kunnen betrekken.

Volgende bestuurlijk onderzoek

Op basis van het vertrouwen dat wij hebben in Stichting Klasse zal naar verwachting opnieuw een bestuurlijk onderzoek worden uitgevoerd in 2021-2022. Wanneer de inspectie ernstige risico's vermoedt bij de scholen, dan kan zij ook voor die tijd besluiten individuele scholen te onderzoeken.

Vanaf volgend schooljaar 2018-2019 kan het bestuur scholen aanmelden die volgens hen een zodanig kwaliteitsprofiel hebben dat ze in aanmerking komen voor de kwalificatie 'goed'. Met het bestuur is besproken dat een deugdelijke zelfevaluatie voor een dergelijk

onderzoek van essentieel belang is.

Daarnaast is het mogelijk dat de inspectie in het kader van het stelseltoezicht in de komende tijd scholen bezoekt voor thematische onderzoeken. Daarvoor neemt de inspectie tijdig contact op met het bestuur.

Inhoudsopgave

1.	Opzet vierjaarlijks onderzoek	6
2.	Resultaten onderzoek op bestuursniveau	10
3.	Resultaten verificatieonderzoek	19
	3.1. Wethouder Luidensschool	19
	3.2. Wereldwijs, Opvang Nieuwkomers in de Internationale Schakelgroepen	21
	3.3. OBS Het Schateiland	24
	3.4. SBO het Avontuur	27
	3.5. basisschool Theo Thijssen	29
	3.6. De Ark SO	32
	3.7. De Ark VSO	35
4.	Resultaten onderzoek goede school: De Venen	40
5.	Reactie van het bestuur	47
	Bijlage: Zienswijze van het bestuur	49

1. Opzet vierjaarlijks onderzoek

De inspectie heeft een vierjaarlijks onderzoek uitgevoerd bij Stichting Klasse. In een vierjaarlijks onderzoek staat de volgende vraag centraal: is de sturing op kwaliteit op orde en is er sprake van deugdelijk financieel beheer? Het onderzoek wordt uitgevoerd aan de hand van vier deelvragen:

1. Heeft het bestuur doelen afgesproken met de scholen, heeft het voldoende zicht op de onderwijskwaliteit en stuurt het op de verbetering van de onderwijskwaliteit?
2. Heeft het bestuur een professionele kwaliteitscultuur en functioneert het transparant en integer?
3. Communiqueert het bestuur actief over de eigen prestaties en ontwikkelingen en die van zijn scholen?
4. Is het financieel beheer deugdelijk?

Werkwijze

Het onderzoek is uitgevoerd op twee niveaus: op bestuursniveau en op schoolniveau. Op het niveau van het bestuur richt het onderzoek zich met de vier deelvragen op de standaarden binnen de kwaliteitsgebieden kwaliteitszorg en ambitie en financieel beheer.

Standaard	Onderzocht
Kwaliteitszorg en ambitie	
KA1 Kwaliteitszorg	•
KA2 Kwaliteitscultuur	•
KA3 Verantwoording en dialoog	•
Financieel beheer	
FB1 Continuïteit	•
FB2 Doelmatigheid	
FB3 Rechtmatigheid	•

Om kwaliteitszorg en ambitie te kunnen beoordelen doen we niet alleen onderzoek op het niveau van het bestuur, maar onderzoeken we tevens de onderwijskwaliteit van een deel van de scholen waarvoor het verantwoordelijk is. We onderscheiden binnen het vierjaarlijks onderzoek op schoolniveau verschillende typen onderzoek:

• Verificatieonderzoek

Het verificatieonderzoek is onderdeel van het onderzoek naar de kwaliteitszorg en het financieel beheer op bestuursniveau. We voeren het verificatieonderzoek in de eerste plaats uit om vast te stellen of het kwaliteitsgebied Kwaliteitszorg en ambitie voldoende is; het onderzoek laat zien of de sturing op de kwaliteit door het bestuur ook

in de praktijk werkt. Het geeft ons in de tweede plaats zicht op de onderwijskwaliteit van de school. Bij Stichting Klasse hebben wij verificatieonderzoeken uitgevoerd op de volgende scholen: Schateiland, Theo Thijssen, Wereldwijs, Wethouder Luidensschool, SBO Het Avontuur, SO De Ark en VSO De Ark.

- Onderzoek naar aanleiding van risico's

We voeren een kwaliteitsonderzoek uit bij scholen en besturen waar het vermoeden bestaat dat zij onvoldoende kwaliteit bieden. Dit onderzoek hebben wij uitgevoerd op De Horizon, vanwege risico's op de eindopbrengsten. Het rapport van De Horizon publiceren wij los van dit rapport omdat wij de resultaten van groep 7 en 8 van 2018 bij het onderzoek willen betrekken.

- Onderzoek op verzoek goede school

Een bestuur kan bij het vierjaarlijks onderzoek een verzoek doen aan de inspectie onderzoek uit te voeren bij scholen die naar de mening van het bestuur goed zijn. Het bestuur van Stichting Klasse heeft voor zowel De Horizon als voor De Venen een onderzoek naar goed aangevraagd. Dit verzoek is voor De Venen ingewilligd. Op De Horizon hebben wij, om eerder genoemde reden, een risico-onderzoek uitgevoerd.

Onderstaand figuur geeft weer hoe het vierjaarlijks onderzoek bij scholen is ingericht. De informatie over de kwaliteit van deze scholen betrekken we bij onze jaarlijkse publicatie De Staat van het Onderwijs. Aangegeven is welke standaarden zijn onderzocht op de verschillende scholen. Ook is aangegeven welk type onderzoek is ingezet.

	Verificatie							Risico	Goed
School	1	2	3	4	5	6	7	8	9
Onderwijsproces									
OP1 Aanbod/Onderwijsprogramma	•	•			•			•	•
OP2 Zicht op ontwikkeling en begeleiding	•	•	•		•			•	•
OP2SN Zicht op ontwikkeling en begeleiding				•		•	•		
OP3 Didactisch handelen		•				•	•	•	•
OP4 (Extra) ondersteuning								•	•
OP6 Samenwerking									•
OP8 Toetsing en afsluiting									•
Schoolklimaat									
SK1 Veiligheid		•						•	•
SK2 Pedagogisch klimaat/Leerklimaat								•	•
Onderwijsresultaten									
OR1 Resultaten/Studiesucces								•	•
OR2 Sociale en maatschappelijke competenties									•
OR3 Vervolgsucces									•
Kwaliteitszorg en ambitie									
KA1 Kwaliteitszorg	•		•	•	•	•	•		
KA2 Kwaliteitscultuur	•		•	•	•	•	•	•	•
KA3 Verantwoording en dialoog	•				•		•	•	•

1. Wethouder Luidensschool 2. Wereldwijs 3. OBS Het Schateiland 4. SBO Het Avontuur 5. Theo Thijssen 6. SO De Ark 7. VSO De Ark 8. De Horizon 9. De Venen

Onderzoeksactiviteiten

Om antwoord te geven op de onderzoeksvragen hebben we documenten geanalyseerd en gesprekken gevoerd met sleutelfiguren binnen de organisatie.

Dat betekent dat we naast de gesprekken met het bestuur, tevens overleg hebben gevoerd met een vertegenwoordiging van de raad van toezicht (RvT), van de gemeenschappelijke medezeggenschapsraad (GMR), het TOP-team en Snappet-coaches. Tevens hebben wij met alle directeuren gesproken tijdens een directieberaad.

In de onderzoeken op de scholen hebben we verschillende lessen bezocht en gesproken met leerlingen, leraren en ouders en met de directie en intern begeleiders.

Voor de verantwoording van de precieze inrichting van het onderzoek verwijzen wij naar het onderzoeksplan dat voor elk vierjaarlijks

onderzoek per bestuur wordt opgesteld.

Leeswijzer

In hoofdstuk 2 staan de oordelen op de standaarden uit de kwaliteitsgebieden, kwaliteitszorg en ambitie en financieel beheer op bestuursniveau. Ook de afspraken over het vervolgtoezicht zijn opgenomen in hoofdstuk 2. Hoofdstuk 3 gaat in op de resultaten van de verificatieonderzoeken. Hoofdstuk 4 bevat het rapport van het onderzoek naar goed op De Venen. Zoals eerder gezegd publiceren wij het rapport van De Horizon apart, later in het jaar, zodat wij de eindresultaten van de eindtoets van mei 2018 bij ons onderzoek kunnen betrekken.

In hoofdstuk 5 is de reactie van het bestuur op het onderzoek en rapportage opgenomen.

Legenda

Beoordelingen zoals ze in de rapportages worden weergegeven:

- Goed
- Voldoende
- Onvoldoende
- Kan beter

Kwaliteitsgebieden:

- Onderwijsproces
- Schoolklimaat
- Onderwijsresultaten
- Kwaliteitszorg en ambitie
- Financieel beheer

2 . Resultaten onderzoek op bestuursniveau

In dit hoofdstuk geven we de resultaten weer van het onderzoek op bestuursniveau waarin we de standaarden in de gebieden Kwaliteitszorg en ambitie en Financieel beheer beoordeeld hebben.

In onderstaande figuur zijn de resultaten samengevat. Te zien is wat de oordelen zijn op de twee onderzochte kwaliteitsgebieden op bestuursniveau. Dit schooljaar spreken wij in het funderend onderwijs nog geen eindoordeel uit op het kwaliteitsgebied kwaliteitszorg en ambitie op bestuursniveau. Omdat bij Stichting Klasse de drie standaarden van het kwaliteitsgebied Kwaliteitszorg en ambitie goed zijn beoordeeld en het bestuur daarom om een eindoordeel vraagt, is het kwaliteitsgebied wel beoordeeld in onderstaande figuur.

Verder is weergegeven in hoeverre onze oordelen overeenkomen met het beeld dat het bestuur zelf heeft van de gerealiseerde kwaliteit op de scholen en in hoeverre het beleid van het bestuur doorwerkt tot op schoolniveau.

Het beeld van het bestuur over de kwaliteit komt niet overeen met het beeld van de inspectie

Het beeld van het bestuur komt volledig overeen met het beeld van de inspectie

Het beleid van het bestuur werkt niet door tot op school/opleidingsniveau

Het beleid van het bestuur werkt volledig door tot op school/opleidingsniveau

Samenvattend oordeel

We concluderen dat de Stichting Klasse zich goed aan het ontwikkelen is tot een lerende organisatie.

Tijdens het onderzoek blijkt dat het bestuur over het algemeen goed zicht heeft op de kwaliteit van de scholen maar bij een aantal scholen kan het nog wel wat beter. Toelichting hierop volgt vanaf hoofdstuk 2.1

Is de sturing op kwaliteit op orde en is er sprake van deugdelijk financieel beheer?

Uit de onderzoeken die we bij Stichting Klasse hebben uitgevoerd en uit de gesprekken die we met alle betrokkenen hebben gevoerd, blijkt dat de kwaliteit op de onderzochte standaarden van de gebieden kwaliteitszorg en ambitie en financieel beheer op vier van de vijf onderzochte standaarden voldoende is. De standaard kwaliteitscultuur hebben wij als goed gewaardeerd.

Het bestuur stuurt in ruime mate op professionele ontwikkeling van zijn personeelsleden en creëert voorwaarden voor een goede professionele cultuur. Dit is tijdens ons onderzoek zeer nadrukkelijk naar voren gekomen. Ook zorgt het bestuur over het algemeen voor onderwijs van voldoende tot goede kwaliteit, stuurt het waar nodig op verbeteringen, stimuleert het de onderwijsontwikkeling en zorgt het voor deugdelijk financieel beheer. De aansturing op de beleidsthema's 'professionalisering' en 'analyse vaardigheden' bij de bestudeerde standaarden is goed herkenbaar op alle scholen. De in hoofdstuk 1 gestelde centrale vraag en de onderliggende deelvragen beantwoorden we dan ook met 'ja'.

Het valt ons op dat de beschrijving in het schoolplan van het stelsel voor kwaliteitszorg dat het bestuur hanteert voor de so en de vso-school, niet volledig is. Het bestuur vermeldt in het schoolplan namelijk niet op welke wijze het volgt of de scholen de nagestreefde kwaliteit bij het onderwijsleerproces en bij de leerresultaten realiseren. Daarnaast verwachten wij van het bestuur dat het vermeldt welke verbeteracties het onderneemt als de scholen de nagestreefde kwaliteit niet behalen. Ook de verantwoording lijkt beperkt tot een interne verantwoording tussen directie, bestuur en team. Ouders en andere belangstellenden worden in de schoolgids en het jaarverslag nog onvoldoende geïnformeerd over de

*Bij Stichting
klasse is
sprake van
een goede
kwaliteitscultuur*

*Stichting
Klasse: Leren
doe je samen*

gerealiseerde kwaliteit bij het leerproces en bij de leerresultaten. Deze informatie is nodig voor een inhoudelijke dialoog en biedt mogelijkheid voor tegenspraak. Wij verwachten dat het bestuur in het jaarverslag en in de schoolgids vermeldt in hoeverre de gerealiseerde onderwijskwaliteit en de behaalde leerresultaten van de school voldoen aan geplande streefdoelen en kwaliteitseisen.

Het bestuur heeft doelen afgesproken met de scholen, zij heeft voldoende zicht op de onderwijskwaliteit en stuurt op de verbetering van de onderwijskwaliteit. Waarbij wij ook ruimte zien voor verbetering, met name op het gebied van het vaststellen van eigen (succes)normen.

Daarnaast hanteert het bestuur een samenhangend kwaliteitszorgsysteem om inzicht te krijgen in de kwaliteit van al zijn scholen en functioneert het transparant en integer. Waarbij wij de kwaliteitscultuur binnen het bestuur als goed beoordelen. Het bestuur communiceert actief over de eigen prestaties en ontwikkelingen en die van zijn scholen. Wel zien wij hier mogelijkheden tot verbetering.

Bovenstaande samenvatting zorgt voor vertrouwen in het bestuur.

2.1. Kwaliteitszorg en ambitie

In de onderstaande tabel geven wij de oordelen en/of waarderingen weer op de standaarden van het kwaliteitsgebied Kwaliteitszorg en ambitie, waarbij wij antwoorden geven op drie deelvragen.

Kwaliteitszorg en ambitie	G		
	O	V	G
KA1 Kwaliteitszorg		•	
KA2 Kwaliteitscultuur			2
KA3 Verantwoording en dialoog		•	

De ambitie om "onderwijskundig in te spelen op de ontwikkelingen in de maatschappij" die het bestuur heeft verwoord in het Strategisch Beleidsplan 2015-2020 met de titel "Klasse in beweging", zien wij terug in de scholen en hebben wij ervaren bij zowel het startgesprek als de overige gesprekken die wij bij Stichting Klasse hebben gevoerd.

Het is duidelijk dat het Strategisch Beleidsplan een leidraad en inspiratiebron is voor alle medewerkers en dat elke school er zijn eigen specifieke uitvoering aan kan en mag geven. Zo vormt het de kapstok voor de schoolplannen, welke weer de basis vormen voor de jaarplannen op de scholen.

Het bestuur heeft een planmatige kwaliteitscyclus geïmplementeerd

Een lerende organisatie

Het bestuur heeft een planmatige kwaliteitscyclus geïmplementeerd

De jaarplannen van de scholen, vormen de leidraad voor de jaarlijkse verantwoording van de schooldirecties aan het bestuur. In 2015 heeft het bestuur een planmatige kwaliteitscyclus geïmplementeerd binnen Stichting Klasse. Deze cyclus bestaat uit een combinatie van een managementinformatie instrument (de zogenoemde scholenmonitor) en een gesprekkencyclus. Met de uitkomst van deze gesprekken kunnen verbetertrajecten op de scholen worden gestart. In 2016 is deze scholenmonitor uitgebreid met een kijkwijzer om ook de kwaliteit van de lessen op de scholen in kaart te brengen. De scholenmonitor is afgestemd op het Klassekader. Dit kader is momenteel in ontwikkeling en zal de minimale kwaliteitseisen waar een school van Klasse aan moet voldoen beschrijven. Deze planmatige cyclus in combinatie met de scholenmonitor zorgt ervoor dat zowel de schooldirecteuren als het bestuur de voortgang van de scholen kunnen volgen. Ook hebben wij tijdens de gesprekken met de directies te horen gekregen dat zij de gesprekken met het bestuur niet zozeer ervaren als controle, maar als meedenken en als klankbord gesprekken.

Daarnaast zijn wij van oordeel dat het bestuur zich op enkele punten kan verbeteren.

Het bestuur heeft in haar ambitie aangegeven dat alle scholen het predicaat 'goede school' binnen vier jaar behalen volgens de normen van het inspectiekader. Eigen normen zijn echter nog niet benoemd. Zo is het niet inzichtelijk wanneer een school van Stichting Klasse volgens eigengestelde normen als onvoldoende, voldoende of goed wordt gezien. Dit geldt zowel voor normen omtrent de leerresultaten als voor het leerproces. Door deze eigen normering wel gestalte te geven kunnen scholen zelf kijken waar zij staan volgens de bestuursnormering. Het bestuur kan vervolgens scholen met elkaar vergelijken en ervoor zorgen dat elkaars sterke punten concreet met elkaar gedeeld worden. Het ontbreken van succesnormen voor elementen van het onderwijsleerproces en de leerresultaten heeft tot gevolg dat het bestuur niet aannemelijk kan maken dat het tijdig ontdekt wanneer er verbetermaatregelen nodig zijn. Het gesprek van het bestuur met de schooldirecteuren naar aanleiding van de scholenmonitor leidt tot inzicht in de voortgang van de ontwikkeling van de scholen. Maar het biedt slechts beperkte mogelijkheden om de noodzaak tot verbeteracties tijdig vast te stellen. Bovendien kan het bestuur hierdoor de duurzaamheid van de gerealiseerde kwaliteit niet garanderen, omdat het niet duidelijk maakt welke kwaliteit concreet verwacht wordt.

Ten tweede heeft het bestuur zoals eerder in dit rapport staat genoemd een breed palet aan scholen onder zijn hoede. Sommige scholen hebben een zeer specifieke leerlingenpopulatie.

Het bestuur is doorgaans proactief, zet ontwikkelingen in gang, maakt keuzes met betrekking tot het werken met nieuwe technologieën. Daar waar kennis met name bij directies ligt, valt het ons op dat het bestuur meer de rol van facilitator op zich neemt. Het bestuur komt dan eerder reactief in actie op initiatief van de school of de inspectie. Deze constatering willen wij meegeven aan het bestuur zodat het hier zelf conclusies uit kan trekken. Wij vragen ons ook af of dit kan samenhangen met het concretiseren van normen binnen Stichting Klasse.

Het bestuur heeft voorafgaand aan het onderzoek haar beeld over de kwaliteit van de onderzochte standaarden op de verschillende scholen met ons gedeeld. Over het algemeen kunnen wij stellen dat het beeld van het bestuur overeen komt met ons beeld. Wellicht dat de afwijkende oordelen van het bestuur beter onderbouwd kunnen worden door het hanteren van heldere (succes)normen bij het bestuur.

Stichting Klasse; een lerende organisatie

Zoals gezegd is de lerende organisatie één van de pijlers van Stichting Klasse. Zo maakt het bestuur in het jaarverslag duidelijk wat het onder een lerende organisatie verstaat. Het bestuur verwijst vervolgens naar het samen leren en het belang van netwerken daarbij. Als voorbeelden worden het IB-netwerk, scholing Plusonderwijs en rekencoördinatoren genoemd. Tijdens ons onderzoek hebben wij onder meer gesproken met de zogenoemde Snappet-coaches en leden van het TOP-team (team ondersteuning passend onderwijs), voorbeelden van netwerken die vanuit sturing door het bestuur zijn opgezet.

De tekst in het logo van het bestuur 'Leren doe je samen' is niet alleen in alle bezochte scholen zichtbaar, maar komt ook tijdens de gesprekken die wij hebben gevoerd met de hierboven genoemde leernetwerken naar voren. De leernetwerken zijn de praktijkvoorbeelden van 'leren doe je samen'.

Bij elk schoolbezoek hebben wij leraren gesproken. De professionele cultuur, in de zin van en met elkaar leren en jezelf mogen en kunnen ontwikkelen, is daarbij steeds als positief punt naar voren gekomen. Ook startende leraren begeleidt het bestuur volgens een vastgelegd programma waarbij intervisie een belangrijk onderdeel vormt en interne zowel als externe experts voor kennisoverdracht zorgen.

Het bestuur stimuleert, met een rijk aanbod aan scholing, en leernetwerken de samenwerking. Ook bevordert het in ruime mate mogelijkheden voor samenwerking binnen de scholen en met andere scholen van het bestuur. Het weet de samen-leer-momenten zo te organiseren op het bestuurskantoor dat ook de lijntjes met het

bestuur door de teamleden als kort, prettig en inspirerend worden ervaren. Wij hebben tevens gezien dat het bestuur hier duidelijk zijn voorbeeldfunctie vervult. Zo participeert het bestuur in verschillende ontwikkelgroepen en neemt deel aan diverse pilots. Op die manier stimuleert het bestuur ook zijn scholen deze houding aan te nemen en het continu leren met en van elkaar binnen hun scholen op de kaart te zetten. In de praktijk tonen de teams zich verantwoordelijk voor de verbetering en bewaking van de kwaliteit van het onderwijs. Leraren ervaren onder meer ruimte voor bevordering van het eenduidig professioneel handelen door bij elkaar lessen bij te wonen en met elkaar in gesprek te gaan over elkaars functioneren. Het effect hiervan is vervolgens in de klassen terug te zien in gemotiveerde leraren en leraren die het samen leren ook bij hun leerlingen stimuleren.

Actief communiceren waarbij verantwoording afgelegd wordt aan derden

Een belangrijk document waarmee het bestuur zich verantwoordt is het jaarverslag. Onder andere via dit document communiceert het bestuur actief over de koers die zij uitzet, de plannen voor de uitwerking daarvan en de bereikte resultaten.

De interne verantwoording van directies aan het bestuur over de ontwikkelingen op de scholen, is intensief en goed geregeld. Er is regelmatig overleg tussen het bestuur en de directies van de scholen waarbij de directeuren het bestuur op de hoogte houden van de schoolontwikkelingen en de behaalde resultaten. Zoals ook bij kwaliteitszorg staat genoemd beschouwen de directies de gesprekken met het bestuur niet zozeer als controle, maar als meedenken en een klankbord. Er is ook overleg tussen bestuur en de verschillende medezeggenschapsraden (MR) als ook met de gemeenschappelijke medezeggenschapsraad (GMR).

Het bestuur verantwoordt de behaalde resultaten op de (v)so-scholen niet in een officieel document. De verantwoording in de schoolgids is beperkt tot vermelding van de uitstroombestemmingen van afgelopen drie jaar. Het bestuur maakt niet duidelijk wat de gerealiseerde uitstroombestemmingen betekenen in relatie tot een nagestreefd doel en de mogelijkheden van de leerlingen. Door dit gebrek aan feitelijke informatie over de gerealiseerde kwaliteit van de so- en vso-school, beperkt het bestuur de mogelijkheid voor dialoog met belanghebbenden waaronder de ouders. Het opnemen van behaalde resultaten bij het leerproces en bij de leerresultaten in de schoolgids van elke school en in het jaarverslag is een wettelijke verplichting. Wij verwachten dan ook dat het bestuur dit oppakt en er zorg voor draagt dat aankomende schoolgidsen aan de wettelijke vereisten op dit punt voldoen.

2.2. Financieel beheer

Wij baseren ons oordeel over het kwaliteitsgebied Financieel beheer op de beoordeling van de onderliggende standaarden voor financiële continuïteit en rechtmatigheid. Wij geven in beginsel geen oordeel over financiële doelmatigheid.

De standaarden financiële continuïteit en rechtmatigheid zijn beide beoordeeld als 'voldoende'. Het financieel beheer is in zijn totaliteit dan ook beoordeeld als 'voldoende'.

Financieel beheer	V	
	O	V
FB1 Continuïteit		•
FB3 Rechtmatigheid		•

Financiële continuïteit

In onderstaande tabel zijn de financiële kengetallen van het bestuur uit de jaarverslaggeving over de afgelopen en de toekomstige drie jaren afgezet tegen de signaleringswaarden ('indicatie') die wij gebruiken in onze jaarlijkse risicodetectie.

De geraadpleegde gegevens over de financiële positie van het bestuur wijzen uit dat de continuïteit van het onderwijs gewaarborgd is. Het bestuur is in staat zijn schulden op korte en langere termijn te voldoen. Het strategisch beleid is adequaat verwerkt in de meerjarenbegroting, onzekerheden zijn geïdentificeerd en vertaald in een financiële reserve.

Financiële doelmatigheid

Wij geven geen oordeel over de financiële doelmatigheid. Wel informeren wij bij besturen naar aspecten van doelmatigheid en gaan daarover zo nodig het gesprek aan.

Financiële rechtmatigheid

We hebben de standaard 'Rechtmatigheid' voor Stichting Klasse als 'voldoende' beoordeeld. Ons oordeel bij deze standaard gaat enerzijds uit van de bevindingen van de instellingsaccountants uit het eerstelijnstoezicht op de financiën van het onderwijs. Anderzijds speelt aanvullende informatie een rol, zoals signalen en (lopende) onderzoeken op het gebied van financiële rechtmatigheid. Beide aspecten leiden gezamenlijk tot een gewogen oordeel. In het onderzoek bij Stichting Klasse hebben zich aan ons geen gegevens voorgedaan die een positieve waardering van de financiële rechtmatigheid in de weg staan.

2.3. Afspraken over vervolgtoezicht

Tekortkoming	Wat verwachten wij van het bestuur?	Wat doen wij?
Bestuur		
KA1. Kwaliteitszorg Het stelsel van kwaliteitszorg in het schoolplan van de so en vso-scholen De Ark, is niet compleet. Er ontbreekt informatie over de wijze waarop het bestuur, met behulp van de behaalde resultaten, bewaakt dat de leerlingen een ononderbroken ontwikkelingsproces kunnen doorlopen en bewaakt dat het onderwijs wordt afgestemd op de ontwikkelingsmogelijkheden van de leerlingen (Art.21, lid 1 en lid 4, onder a en b, WEC).	Wij verwachten dat het bestuur zorg draagt voor een sluitend stelsel van kwaliteitszorg op de so en vso-scholen De Ark. Dat het in het volgende schoolplan beschrijft op welke wijze het vaststelt dat de scholen de nagestreefde kwaliteit bij het leerproces en bij de leerresultaten realiseren en het mogelijk maakt dat het op objectieve wijze kan vaststellen welke maatregelen ter verbetering nodig zijn om het onderwijs af te stemmen op de ontwikkelingsmogelijkheden van de leerlingpopulatie.	Wij bestuderen tijdens een schoolonderzoek het schoolplan van de volgende planperiode.
KA3. Verantwoording en dialoog Het bestuur verantwoordt in de schoolgids en het jaarverslag niet de gerealiseerde kwaliteit bij het leerproces en bij de leerresultaten (art. 22, 22 onder i en 157, WEC).	Het bestuur vermeldt de gerealiseerde kwaliteit bij het leerproces en de leerresultaten op de so en vso-scholen De Ark tenminste in het jaarverslag en in de volgende schoolgids.	Wij bestuderen de schoolgids bij een volgend schoolonderzoek.
Scholen		
De standaard zicht op ontwikkeling (OP2) is op de Wethouder Luidensschool als voldoende beoordeeld. Toch geven wij een herstelopdracht die gericht is op het maken van een analyse van de behaalde resultaten van de leerlingen en op het vergroten van de analysevaardigheden van het team van de school. Er wordt niet voldaan aan artikel 8, eerste, vierde en elfde lid, WPO.	De school maakt analyses van de toetsgegevens. Deze maken duidelijk welke onderdelen of leerdoelen van een vakgebied een leerling niet beheerst en wat de verklaringen daarvoor kunnen zijn. Het bestuur geeft zelf een oordeel over de kwaliteit hiervan. Dit gebeurt voor juni 2018.	Aangezien wij het vertrouwen in het bestuur hebben uitgesproken. Hebben wij geen rol in de afhandeling van deze herstelopdracht.
Het kwaliteitsonderzoek dat wij hebben uitgevoerd op De Horizon is nog niet afgerond omdat wij de eindresultaten van groep 8 en de resultaten van groep 7 van 2018 bij dit onderzoek willen betrekken. Afhankelijk van deze resultaten zal er wel of geen herstelonderzoek plaatsvinden.	Het bestuur stelt ons op de hoogte van de behaalde eindresultaten van groep 8 en van de resultaten van groep 7 van 2018 van De Horizon.	Wij schrijven een apart rapport van De Horizon waarbij wij ook de resultaten van 2018 bij ons onderzoek betrekken.

Bij de Wethouders Luidensschool is de standaard zicht op ontwikkeling (OP2) voldoende beoordeeld, maar voldoet het bestuur niet aan artikel 8, eerste, zesde, en achtste lid van de WPO. Het bestuur dient ervoor te zorgen dat het deze tekortkoming herstelt. Het herstel hoeft het bestuur niet bij de inspectie te melden. Bij het

eerstvolgende vierjaarlijks onderzoek beoordelen we opnieuw of het bestuur aan de deugdelijkheidseisen heeft voldaan. Het bestuur heeft dit zelf ook gesignaleerd en de verbeteracties zijn reeds ingezet.

3. Resultaten verificatieonderzoek

Bij het bestuur van Stichting Klasse zijn zeven scholen onderzocht ter verificatie van de onderzoeksvragen.

Voor de verificatieonderzoeken hebben wij twee thema's van het bestuur centraal gesteld, te weten; de lerende organisatie en analysevaardigheden. Het zijn thema's waaraan de gehele organisatie werkt en waar alle scholen van Stichting Klasse bij betrokken zijn, ieder op zijn eigen manier.

In het onderzoeksplan hebben wij aangegeven dat wij de standaarden aanbod (OP₁), veiligheid (SK₁), resultaten (OR₁), kwaliteitszorg (KA₁), kwaliteitscultuur (KA₂) en verantwoording en dialoog (KA₃) verifiëren voor het thema de 'lerende organisatie'.

Voor het tweede thema, analysevaardigheden, hebben wij de volgende standaarden geverifieerd: zicht op ontwikkeling (OP₂), didactisch handelen (OP₃), (extra) ondersteuning (OP₄), resultaten (OR₁), kwaliteitszorg (KA₁) en kwaliteitscultuur (KA₂). Het thema 'analysevaardigheden' heeft het afgelopen jaar centraal gestaan bij het bestuur en ook dit jaar staat dit thema weer centraal.

In dit hoofdstuk leest u verder per bezochte school zowel de conclusie als een korte toelichting op de oordelen op de onderzochte standaarden.

3.1. Wethouder Luidensschool

Voor het verificatieonderzoek op de Wethouders Luidensschool hebben we de standaarden aanbod (OP₁), zicht op ontwikkeling (OP₂), kwaliteitszorg (KA₁), kwaliteitscultuur (KA₂) en verantwoording en dialoog (KA₃) geselecteerd. Deze standaarden zijn in overleg met het bestuur gekozen om de thema's die het bestuur de afgelopen jaren centraal heeft gesteld en nog steeds stelt tegen het licht te houden. Het gaat dan om de thema's de lerende organisatie en om analysevaardigheden. In dit hoofdstuk leest u na de conclusie de oordelen op de genoemde standaarden en een korte toelichting.

De Wethouder Luidensschool heeft een zeer roerige tijd achter de rug. De huidige interim-directeur, die sinds september 2017 op de school is gestart samen met een directeur in opleiding, heeft voor rust gezorgd bij zowel ouders als bij het team. Zij heeft vervolgens de school in kaart gebracht en een helder plan van aanpak geschreven. Het team als ook het bestuur herkenden het beschreven beeld en hebben een start gemaakt met het actieplan. De onrust onder het team is nog niet helemaal voorbij. Zij weten namelijk dat in het nieuwe bestuursformatieplan keuzes gemaakt worden die effect kunnen hebben op het personele vlak.

Conclusie

Van de vijf onderzochte standaarden hebben we er vier als voldoende beoordeeld en één als onvoldoende, te weten kwaliteitscultuur (KA2). De conclusies uit het plan van aanpak van de directie werden door ons volledig herkend. Zicht op ontwikkeling is als voldoende beoordeeld, maar is zeer fragiel. De analysevaardigheden van het team zijn minimaal ontwikkeld. Eigenaarschap en verantwoordelijkheid nemen zijn begrippen die voor het merendeel van het team van de Wethouder Luidensschool nog niet vanzelfsprekend zijn. De school is kwetsbaar, daar is het bestuur zich van bewust als ook het team van de school. Het is dan ook goed te zien dat er acties zijn ondernomen om de kwaliteit van het onderwijs in zijn geheel naar een hoger plan te brengen. Daarbij dient gezegd te worden dat de leerlingen van de school weinig tot niets lijken mee te krijgen van de onrust. Zij geven aan de school als erg fijn en leuk te ervaren.

Onderwijsproces	O	V	G
OP1 Aanbod		•	
OP2 Zicht op ontwikkeling		•	

Zorg en begeleiding net aan voldoende

De interim-directeur heeft een plan van aanpak opgesteld voor de school. In dit plan staan de zorgen omtrent het volgen van de ontwikkeling van leerlingen ook benoemd. De beide punten die wij hebben geconstateerd tijdens ons bezoek, komen volledig overeen met de punten die genoemd staan in het rapport. Zo is de weg die bewandeld moet worden bij zorgen omtrent een leerling niet helder en behoeft de vaardigheid in het maken van goede analyses aandacht.

Tijdens ons bezoek zien we dat de school een leerlingvolgsysteem gebruikt om leerlingen te volgen en te signaleren. Voor wat betreft het analyseren is de ontwikkeling die het team laat zien zeer pril te noemen. Leraren maken analyses, maar er lijken schoolbreed geen duidelijke afspraken gemaakt te zijn over wanneer bijvoorbeeld signalen over dienen te gaan in analyses. Het lijkt erop dat het team nog scholing kan gebruiken. Verder is de onderlinge communicatie een punt van aandacht. Bovengenoemde twee redenen bespreken we verder bij kwaliteitscultuur waar deze uitgebreider aan bod komen.

Gedurende het onderzoek komt duidelijk naar voren dat het team gericht aan de slag is gegaan met het plan van aanpak. Er is inzicht in punten die aandacht behoeven en die ontwikkeld moeten worden. De directie zorgt daarbij voor prioritering. Er zijn concrete doelen opgesteld waaraan heldere termijnen zijn verbonden. Omdat voor ons duidelijk is geworden dat de school aan de slag is gegaan met

*Het maken
van goede
analyses
behoeft
aandacht*

geconstateerde aandachtspunten, hebben wij de standaard uiteindelijk als voldoende beoordeeld. Het team is ervan doordrongen dat het hier om een zeer magere voldoende gaat.

Kwaliteitszorg en ambitie	O	V	G
KA1 Kwaliteitszorg		•	
KA2 Kwaliteitscultuur	•		
KA3 Verantwoording en dialoog		•	

Kwaliteitszorg en ambitie behoeft aandacht

Mede door de heldere sturing vanuit het bestuur is er op de Wethouder Luidensschool sprake van een planmatige kwaliteitszorg cyclus. Dat hier mogelijkheden liggen voor verbetering is voor alle betrokkenen bij de school helder. Momenteel echter is de basis op orde en liggen de prioriteiten voor ontwikkeling op andere gebieden. Een belangrijk punt is de kwaliteitscultuur. Bij het onderwijsproces is al gerefereerd aan de kwaliteitscultuur. En ook in het plan van aanpak staat hier al iets over opgenomen. Zo heeft de interim-directeur van het bestuur onder meer de opdracht gekregen om individuele teamleden in hun professionaliteit en het waarmaken van hun professionele taak te ondersteunen en aan te sturen.

Tijdens de gesprekken met de leraren komt naar voren dat zij voornamelijk bezig waren zelf te overleven in de school. Van eigenaarschap en verantwoordelijk zijn voor je eigen professionele handelen is voor het overgrote deel van het team geen sprake. Met en van elkaar leren dient nog vorm te krijgen. Het is bewonderingswaardig te noemen dat de leraren in de school een sfeer weten te creëren waarbij de leerlingen hiervan geen hinder ondervinden. Het is duidelijk dat het team last heeft gehad van de directiewisselingen en nu op school alle zeilen bijgezet dienen te worden om weer met elkaar aan het onderwijs op de Wethouder Luidensschool te werken. Waarbij het een uitdaging zal zijn om vanuit eigen talenten te werken en vanuit mogelijkheden te denken en weg te blijven van 'ja maar'-reacties.

De ouders die wij hebben gesproken, weten wat er op school allemaal heeft gespeeld en wat er nog speelt. Zij laten weten dat de huidige directie zorgt voor rust en vertrouwen. De communicatie naar hen toe is voor hen zichtbaar beter geworden. Ook de ouders geven aan dat de leraren de sfeer in de school goed weten te houden en hebben daar bewondering voor.

*Communicatie
naar
ouders is
verbeterd*

3.2. Wereldwijs, Opvang Nieuwkomers in de Internationale Schakelgroepen

Voor het verificatieonderzoek op Wereldwijs, Opvang Nieuwkomers in de Internationale Schakelgroepen hebben we de standaarden aanbod (OP1), zicht op ontwikkeling en ondersteuning (OP2SN), kwaliteitszorg (KA1), kwaliteitscultuur (KA2) en verantwoording en ambitie geselecteerd.

In het vernieuwde toezicht dat wij uitvoeren is onder meer afgesproken dat wij scholen met meer dan drie nieuwkomersklassen bezoeken. Bij dit onderzoek zijn enkele vaste standaarden betrokken (zie bovengenoemde standaarden).

De standaarden aanbod (OP1) en zicht op ontwikkeling (OP2) zijn in overleg met het bestuur gekozen om de thema's die het bestuur de afgelopen jaren centraal heeft gesteld en nog steeds stelt tegen het licht te houden. Het gaat dan om de thema's de lerende organisatie en om analysevaardigheden. In dit hoofdstuk leest u na de conclusie de oordelen op de genoemde standaarden en een korte toelichting.

Conclusie

Van de vier onderzochte standaarden hebben wij er drie met goed en een met voldoende beoordeeld. De school weet voor de kinderen een veilig klimaat neer te zetten, waarbinnen de kinderen zich thuis kunnen voelen. De kinderen zien in wie ze zijn en wat ze nodig hebben heeft de school zich tot hoogste prioriteit gemaakt, hetgeen terug te zien is in de verschillende klassen die we hebben bezocht en wat ook bij het gesprek met de leerlingen duidelijk naar voren komt. Het team is zeer bij de kinderen betrokken en tijdens de lessen weet zij een hoge mate van betrokkenheid te realiseren bij de kinderen. De facilitering van de school lijkt veelal vanuit een vraag van de school voort te komen.

Onderwijsproces	O	V	G
OP1 Aanbod		•	
OP2 Zicht op ontwikkeling			⌘
OP3 Didactisch handelen			⌘

Passend aanbod afgestemd op de onderwijsbehoeften van de leerlingen

Het aanbod op Wereldwijs beoordelen we als voldoende. De school heeft een breed aanbod dat zich richt op de specifieke onderwijsbehoeften van de leerlingen. De leraren stemmen de leerstof af op het ontwikkelingsniveau van de leerlingen. Om dit goed te kunnen blijven doen zorgt het team ook voor regelmatige scholing in middelen, zoals passende methodes als ook in het gebruik van tablets (dat bestuursbreed wordt gebruikt).

De leraren werken daarnaast bij bepaalde vakken groepsdoorbroken. Zo is niet de leeftijd, maar het niveau leidend. Ook probeert de school

*Afstemmen
van
onderwijs is
vanzelfsprekend*

zo effectief mogelijk onderwijs te verzorgen aan het jonge kind. Op een van de locaties van Wereldwijs zorgt een leraar voor een aangepast aanbod voor het jonge kind, zodat jonge leerlingen die nog nooit onderwijs hebben gevolgd mee kunnen komen. Deze leraar is tevens muzikale kracht. De keuze om muziek in het aanbod op te nemen hangt volledig samen met de leerlingenpopulatie van de school en de (onderwijs)behoeften van de leerlingen.

De verschillende onderwijsniveaus goed in beeld

Bij binnenkomst zorgen de leraren ervoor dat zij zich een goed beeld kunnen vormen van het onderwijsniveau van de leerlingen. Zodat de leerlingen vanaf de start op Wereldwijs een passend aanbod kunnen ontvangen. Het niveau van de leerlingen op Wereldwijs is namelijk zeer uiteenlopend.

Om zo goed mogelijk met deze uiteenlopende niveaus om te kunnen gaan maakt de school gebruik van toetsen en observaties. Deze verzamelde gegevens gebruiken de leraren om hun instructie en verwerking van de leerstof af te stemmen. In de dagplanning is te zien hoe de leraren het overzicht bewaren en ervoor zorgen dat de leerlingen het juiste aanbod ontvangen. De leraren hebben zeer regelmatig overleg met de intern begeleiders van de school. De lijntjes zijn kort en een ieder is nauw bij het leerproces van de leerlingen betrokken. Het is duidelijk dat het afstemmen van onderwijs voor de leraren van Wereldwijs een vanzelfsprekendheid is.

Leerlingen zijn actief betrokken bij de les

De nieuwkomersgroepen op Wereldwijs zijn verdeeld over twee locaties. In een locatie (Molenkap) zitten de jongere leerlingen en op de hoofdlocatie van Wereldwijs (Wilson) zitten de leerlingen van groep 5 tot en met 8. Deze laatste groep zit samen in een klas die wordt geleid door twee leraren. Er zitten 26 leerlingen in deze groep en wij hebben ons positief verbaasd over de manier waarop de leraren de leerlingen op alle verschillende niveaus die er in de groep zijn betrokken weten te houden. Daarnaast heerst er een zeer prettige sfeer in de groep. Er is sprake van saamhorigheid en leerlingen werken taakgericht aan hun eigen werk. De leraren spreken hun hoge verwachtingen expliciet naar de leerlingen uit.

Op de locatie Molenkap hebben de leraren ervoor gezorgd dat de leerlingen die geen kleuteronderwijs hebben gevolgd dit op bepaalde momenten extra aangeboden krijgen. Zo is er bijvoorbeeld op vrijdag een extra onderbouwgroep gevormd waarin typische onderbouwvaardigheden, als knippen, plakken, kleuren leren kennen, centraal staan.

Continue monitoring veiligheidsgevoel

De leraren van de nieuwkomersgroepen op Wereldwijs houden continu zicht op de veiligheidsbeleving van hun leerlingen. Dit doen zij door gebruik te maken van de door gebruik te maken van een veiligheidsthermometer die gebaseerd is op afbeeldingen van emoties, de emotiemeter. Zo meten de leraren dagelijks het welbevinden van hun leerlingen door bij binnenkomst aan ze te vragen hoe zij zich voelen. Door een knijper bij de passende smiley te plaatsen, krijgt de leraar, maar krijgen ook de klasgenootjes, zicht in hoe een ieder zich voelt. Met leerlingen die hebben aangegeven niet lekker in hun vel te zitten, heeft de leraar een gesprekje. Tijdens het gesprek met de leerlingen geven zij aan dit als heel prettig te ervaren. Zij geven aan dat er altijd iemand voor hun is als zij zich niet goed voelen.

Zoals eerder gezegd is de sfeer in de groepen erg prettig. De leraren zijn in staat om een veilige sfeer te creëren in een groep waarin zeer veel verschillende nationaliteiten bij elkaar zitten en veel leerlingen een andere taal spreken.

3.3. OBS Het Schateiland

Voor het verificatieonderzoek op Schateiland hebben we de standaarden zicht op ontwikkeling (OP2), kwaliteitszorg (KA1) en kwaliteitscultuur (KA2) geselecteerd. Deze standaarden zijn in overleg met het bestuur gekozen om de thema's die het bestuur de afgelopen jaren centraal heeft gesteld en nog steeds stelt tegen het licht te houden. Het gaat dan om de thema's de lerende organisatie en om analysevaardigheden. In dit hoofdstuk leest u na de conclusie de oordelen op de genoemde standaarden en een korte toelichting.

Conclusie

Van de drie onderzochte standaarden hebben we er twee als voldoende beoordeeld en de standaard kwaliteitscultuur (KA2) als goed. De directie brengt tweemaal per jaar de school compleet in kaart waarbij onderwerpen uit zowel school- als jaarplan voor input zorgen. Het cyclische proces van het uitvoeren van kwaliteitszorg is op Schateiland duidelijk te zien. Verder is het op Schateiland vanzelfsprekend om je als teamlid continu te professionaliseren en te ontwikkelen. Dit gebeurt door het volgen van trainingen, maar ook door met en van elkaar te leren tijdens bijvoorbeeld collegiale consultatie. Daarnaast kennen de teamleden elkaars talenten en

weten zij deze als team ook in de dagelijkse praktijk op Schateiland in te zetten.

Onderwijsproces	O	V	G
OP2 Zicht op ontwikkeling		•	

Zicht op ontwikkeling richting goed

De leraren van Schateiland hebben voldoende zicht op de ontwikkeling van de kinderen en zij hebben een ontwikkeling naar goede kwaliteit op dit gebied inmiddels in gang gezet. Zo blijkt tijdens de groepsobservaties die samen met een van de intern begeleiders van de school zijn uitgevoerd, dat de leerlingen een ononderbroken ontwikkeling door kunnen maken op Schateiland. De leerlingen krijgen daarbij gedifferentieerd onderwijs, op eigen niveau, aangeboden. Aandachtspunt voor dit schooljaar zijn onder meer de leerlingen die meer aankunnen. Momenteel heeft Schateiland het voor elkaar gekregen om een bovenschoolse plusgroep op te zetten, naast de interne plusklas die er is in de school. Hierbij blijft het van belang om als team met elkaar te blijven kijken hoe de leerling die aan de bovenkant scoort, ook blijft groeien in zijn ontwikkeling.

*De
doorgaande
lijn is
inzichtelijk*

Inzichtelijke doorgaande lijn

Het team heeft het afgelopen jaar ingezet op 'groepsplanloos' werken. Om deze stap te kunnen maken, hebben de leraren samen met de intern begeleiders en de directie gewerkt aan het opstellen van onderwijsplannen per vakgebied. Vanuit de praktijk heeft het team aan de hand van de referentieniveaus opgeschreven aan welke doelen er per vakgebied gewerkt wordt voor het komende half jaar. Tevens maken de onderwijsplannen de doorgaande lijn in de school inzichtelijk, staat de leertijd benoemd, het bijbehorend didactisch handelen, de organisatie die dit vraagt en de differentiatie die mogelijk is. Daarnaast gebruikt het team een nieuw dashboard, Leerunie, waarin leraren onder meer de resultaten van verschillende niveaugroepen inzichtelijk maken. Tevens gebruiken de leraren Leerunie voor de evaluatie en analyse op school-, groeps- en leerlingniveau aan de hand van de gestelde doelen, ambities en de verwachte ontwikkeling. De analyses van de vorderingen van de leerlingen vormen de basis voor de genoemde afstemming van het onderwijs op het niveau en de leerbehoeften van de leerlingen. De opgestelde onderwijsplannen zijn levende documenten en het team heeft duidelijk omschreven op welke punten de plannen geëvalueerd dienen te worden.

Kwaliteitszorg en ambitie	O	V	G
KA1 Kwaliteitszorg		•	
KA2 Kwaliteitscultuur			2

De kwaliteitszorg verloopt cyclisch

De kwaliteitszorg van Schateiland is een cyclisch proces waarbij het schoolplan, het jaarplan, de scholenmonitor en het schoolleidersgesprek met het bestuur zorgen voor continue input.

Bovengenoemde documenten staan op de volgende wijze met elkaar in verband. Het schoolplan geeft voor een periode van vier jaar de ontwikkeling weer, waarbij het jaarplan aangeeft waar het team gedurende het lopende schooljaar aan werkt. Zo komt het jaarplan van Schateiland dus gedeeltelijk voort uit het schoolplan.

De jaarplannen inclusief bijbehorende evaluaties vormen vervolgens gezamenlijk weer input voor het nieuwe schoolplan. Via de scholenmonitor brengt de directie twee keer per jaar de school compleet in kaart, waarbij onderwerpen uit zowel school- als jaarplan terug te vinden zijn. De school werkt doelgericht aan de onderwijsontwikkeling waarbij de vijf kernwaarden die de visie verwoorden een belangrijke rol spelen.

Leraren werken vanuit eigen talenten

De teamontwikkeling die de school sinds twee jaar doormaakt is voelbaar tijdens alle gesprekken die wij hebben gevoerd. De energieke en gedreven directeur heeft hierbij een belangrijke rol gespeeld en laat nog steeds voorbeeldgedrag zien naar het team als het gaat om het uitdragen van een professionele cultuur. Zo heeft de directeur een managementteam gevormd waarin bouwcoördinatoren, de intern begeleiders en de directeur zitting hebben. Verder werken de leraren sinds dit schooljaar in onderzoeksgroepen. Dit om onder meer een positieve stimulans aan de lerende houding van de leraren te geven. Daarnaast is de professionele cultuur terug te zien in de manier waarop iedereen op elk niveau (vanaf directie tot leraren) zichzelf aan het ontwikkelen is. Deze ontwikkeling is zowel organisatiegericht als persoonsgericht. Daar waar leraren zichzelf ontwikkelen via een training, opleiding of cursus delen zij veelal de opgedane kennis met elkaar. Dit is echter nog geen gemeengoed. Ook het met en van elkaar leren is sinds dit jaar geborgd via onder meer collegiale consultatie.

Verder valt op dat de leraren vanuit eigen talenten het brede aanbod van de school vormgeven. Tijdens de vaste 'crea-tijd' op de woensdag bieden de leraren vanuit hun eigen talenten of interesses hun leerlingen een breed onderwijsaanbod.

Ook komt duidelijk de rol van het bestuur in de gesprekken naar voren. Zo voelen leraren zich door het bestuur gezien, serieus

*Leraren
werken
vanuit eigen
talenten*

genomen en gestimuleerd om zichzelf te blijven ontwikkelen. Het bestuur speelt hier met name een faciliterende rol die het hele team als stimulerend ervaart.

3.4. SBO het Avontuur

Voor het verificatieonderzoek op het Avontuur hebben we de standaarden zicht op ontwikkeling en ondersteuning (OP2SN), (extra) ondersteuning (OP4), kwaliteitszorg (KA1) en kwaliteitscultuur (KA2) geselecteerd. Deze standaarden zijn in overleg met het bestuur gekozen om de thema's die het bestuur de afgelopen jaren centraal heeft gesteld en nog steeds stelt tegen het licht te houden. Het gaat dan om de thema's de lerende organisatie en om analysevaardigheden. In dit hoofdstuk leest u na de conclusie de oordelen op de genoemde standaarden en een korte toelichting.

Conclusie

We komen tot de conclusie dat het beleid van het bestuur een duidelijke vertaalslag heeft gekregen op de werkvloer van SBO het Avontuur. De school heeft goed zicht op de ontwikkeling van de leerlingen en werkt aan de versterking van de analysevaardigheden van de leraren. Hierin kan nog verder verdieping aangebracht worden. De kwaliteitszorg op de school is op orde. Borging is een sterk punt. Daarnaast zijn er goede aanzetten binnen het team zichtbaar om tot een meer professionele cultuur te komen. Dit beantwoordt aan de uitgangspunten van de lerende organisatie die het bestuur voorstaat.

Onderwijsproces	O	V	G
OP2SN Zicht op ontwikkeling en begeleiding			

Het Avontuur brengt de ontwikkeling en vorderingen van de leerlingen scherp in beeld met behulp van diverse toets- en observatie-instrumenten. De resultaten, zowel op cognitief als op sociaal emotioneel gebied worden zorgvuldig besproken en geanalyseerd in samenspraak tussen leraar, de zorgcoördinator en de psycholoog. Op grond daarvan wordt de afstemming van het onderwijs per leerling nader uitgewerkt in de groepsplannen in de vorm van passende leerarrangementen. Deze groepsplannen zijn levende documenten waarbinnen de leraren ook zelf hun observaties en interventies bijhouden. De school kiest vanuit het oogpunt van klassenmanagement voor de inrichting van het onderwijs in zo homogeen mogelijke niveaugroepen. De voordelen en nadelen van deze werkwijze zijn overigens bekend bij de school en goed afgewogen.

Voor elke leerling is een goed uitgewerkt en onderbouwd ontwikkelingsperspectief opgesteld met een beredeneerd uitstroomperspectief en een bijbehorende (tussen)doelen. Deze perspectieven worden regelmatig geëvalueerd en zo nodig bijgesteld. De zorgstructuur is goed geborgd in de vorm van een actueel zorgplan waarbinnen de werkwijzen, afspraken en communicatielijnen duidelijk vastgelegd zijn.

Kwaliteitszorg en ambitie	O	V	G
KA1 Kwaliteitszorg		•	
KA2 Kwaliteitscultuur		•	

De kwaliteitszorg op het Avontuur is degelijk. Een breed gedeelde visie op (speciaal) onderwijs, een systematische plan- en evaluatiecyclus en een heldere verantwoordingsstructuur richting bestuur liggen hieraan ten grondslag. Ook is er veel aandacht voor borging van de kwaliteit door middel van diverse verantwoordingsdocumenten en regelmatige klassenbezoeken vanuit de directie en het zorgteam.

Team en directie zijn ambitieus en trots op hun school. Ze zijn erin geslaagd om vanuit een duidelijke structuur en een solide en veilig pedagogisch klimaat optimale voorwaarden te scheppen voor de leerlingen om naar vermogen te kunnen leren en presteren op school. Het zichtbaar maken van het bereikte leerrendement, zowel op cognitief gebied als sociaal emotioneel gebied, en dit te relateren aan de gestelde doelen en ambities blijft een uitdaging van de school. Dit vraagt van alle betrokkenen een goed inzicht in hoe hoog de lat per leerling en per groep gelegd zou kunnen worden en wanneer deze naar vermogen presteert. De daarvoor benodigde analysevaardigheden zijn nog niet bij alle leraren even goed ontwikkeld. Ook is het nodig dat er meer vanuit een gemeenschappelijke terminologie gesproken wordt over de beoogde en bereikte leerwinst al dan niet in relatie tot schaalscores, DLE's of leerrendement. Het ligt voor de hand om leraren op dit gebied meer van en met elkaar te laten leren, bijvoorbeeld door samen trendanalyses te maken en te bespreken van de diverse groepen, en elkaar te ondersteunen met tips en ideeën. Dit gebeurt overigens al op kleine schaal bij de gezamenlijke analyses van de resultaten op het gebied van de sociaal emotionele ontwikkeling. Daarnaast is op de school een start gemaakt met vormen van intervisie. In het verlengde hiervan is het vanuit oogpunt van professionalisering wenselijk dat de school ook anderszins het team faciliteert en stimuleert om (meer) van elkaars deskundigheden te leren en te profiteren. Wederzijdse klassenbezoeken en feedbackuitwisseling zouden hieraan kunnen bijdragen. Hier ligt al

*Beleidsspeerpunten
bestuur
herkenbaar
binnen de
school*

een plan voor klaar.

We constateren al met al dat de door het bestuur gekozen beleidsspeerpunten om binnen de scholen verder door te ontwikkelen ('analysevaardigheden' en 'de lerende organisatie') zeer herkenbaar zijn en ook zeker in vruchtbare aarde vallen op het Avontuur.

3.5. basisschool Theo Thijssen

Voor het verificatieonderzoek op de Theo Thijssenschool hebben we de standaarden aanbod (OP1), zicht op ontwikkeling (OP2), kwaliteitszorg (KA1), kwaliteitscultuur (KA2) en verantwoording en dialoog (KA3) geselecteerd. Deze standaarden zijn in overleg met het bestuur gekozen om de thema's die het bestuur de afgelopen jaren centraal heeft gesteld en nog steeds stelt tegen het licht te houden. Het gaat dan om de thema's de lerende organisatie en om analysevaardigheden. In dit hoofdstuk leest u na de conclusie de oordelen op de genoemde standaarden en een korte toelichting.

Ten tijde van het onderzoek is de school gehuisvest op drie verschillende tijdelijke locaties in afwachting van een ingrijpende verbouwing van het hoofdgebouw. Dit trekt een behoorlijke wissel op de flexibiliteit en het improvisatievermogen van het team en de schoolleiding. Naar verwachting zal de Theo Thijssenschool aan het begin van schooljaar 2017-2018 weer terugverhuizen naar het gerenoveerde schoolgebouw.

Conclusie

We hebben alle onderzochte standaarden op de Theo Thijssenschool als voldoende beoordeeld. De basis in de vorm van een degelijk onderwijsleerproces en een voldoende kwaliteitszorg staat. Het beleid vanuit het bestuur, gericht op professionalisering en versterking van de analysevaardigheden is bekend en er zijn ook aanzetten zichtbaar om deze onderdelen binnen de school gestalte te geven. Dit gebeurt wel in een voorzichtig tempo, gezien alle organisatorische veranderingen waar de school zich momenteel mee geconfronteerd ziet. Dit maakt dat de nadruk nu vooral ligt op het vasthouden van de bestaande kwaliteit. Borging en verdere versterking van de onderwijskwaliteit vanuit een breed draagvlak zijn belangrijke aandachtspunten voor de toekomstige ontwikkeling van de school

*Degelijk
onderwijsleerproces*

Onderwijsproces	O	V	G
OP1 Aanbod		•	
OP2 Zicht op ontwikkeling		•	

Bewuste keuze voor speerpunten in het leerstofaanbod

De Theo Thijssenschool probeert haar leerstofaanbod voor de basisvaardigheden zo goed mogelijk aan te laten sluiten bij de kenmerken en leerbehoeften van de leerlingenpopulatie. Gezien de taal en leesachterstanden waarmee sommige leerlingen de school instromen is gekozen voor een uitbreiding van de woordenschatlijn en een meer gedifferentieerde aanpak van het begrijpend lezen. Voor de kleuters wordt nu gewerkt met een gestructureerde methode die alle leer- en ontwikkelingsgebieden omvat en voorziet in een goede doorgaande lijn naar groep 3.

Ook in de breedte onderscheidt de school zich door een leerlijn en een volgsysteem voor de sociaal emotionele ontwikkeling. Een mooie aanvulling daarop vormen de judo-lessen die schoolbreed ingezet worden. Daarnaast besteedt de school gericht (extra) aandacht aan de multiculturele samenleving, diversiteit en burgerschap, en sluit daarmee goed aan bij de kerndoelen.

In lijn met het beleid van het bestuur heeft de school oog voor talentontwikkeling en het gebruik van digitale leermiddelen. Er is een plusgroep voor leerlingen met bovengemiddelde leercapaciteiten die duidelijk in een behoefte lijkt te voorzien. Ook werken de leerlingen met tablets waarop de verwerkingsstof aangepast aan het niveau van de kinderen aangeboden wordt.

De school kan zich nog verder ontwikkelen in het uitwerken van een leerlijn voor de zogenaamde 21e-eeuwse vaardigheden waarin de focus meer komt te liggen op vormen van samenwerkend en zelfverantwoordelijk leren.

De leerlingen zijn voldoende in beeld; de analyse kan nog aan diepgang winnen

De school signaleert en registreert de voortgang in de ontwikkeling en prestaties van de leerlingen op zorgvuldige wijze. Zij maakt hierbij gebruik van diverse toets- en signaleringsinstrumenten, zowel voor de cognitieve als voor de sociaal emotionele ontwikkeling. Kinderen die opvallen of uitvallen zijn goed in beeld en voor hen is een gericht aanbod of specifieke aanpak afgesproken en vastgelegd in de onderwijsplannen. De analyse wat mogelijke verklaringen kunnen zijn voor eventuele stagnaties in de leerontwikkeling, zowel op individueel niveau als op groepsniveau is echter niet altijd even scherp in beeld gebracht. Dit brengt het risico met zich mee dat de gekozen aanpak onvoldoende effect sorteert. Het team is zich in goede samenwerking met elkaar aan het bekwamen in de analysevaardigheden, conform de gekozen koers vanuit het bestuur, maar kan hierin nog wel de nodige ondersteuning gebruiken.

Kwaliteitszorg en ambitie	O	V	G
KA1 Kwaliteitszorg		•	
KA2 Kwaliteitscultuur		•	
KA3 Verantwoording en dialoog		•	

De kwaliteitszorg kent een stevige basis

De kwaliteitszorg op de Theo Thijssenschool is degelijk van opzet. Jaarplannen, zelfevaluaties, tevredenheidsonderzoeken onder alle doelgroepen vormen de bouwstenen voor het kwaliteitsbeleid. Op grond van de evaluatiegegevens en de kennis van de leerlingenpopulatie worden prioriteiten in het schoolbeleid afgesproken en uitgevoerd volgens een vaste plancyclus. De borging van afspraken is en blijft een belangrijk thema, zeker gezien het feit dat de school dit jaar op drie verschillende locaties gehuisvest is. De schoolleiding is gedwongen om naar verhouding veel tijd en energie te steken in organisatorische besommeringen, in verband met de verhuizing(en) en verbouwing van de school. Dit maakt dat even pas op de plaats gemaakt is met onderdelen van de beoogde onderwijsvernieuwing en profilering van de school in de richting van toekomstgericht onderwijs.

Stevige basis voor kwaliteitszorg

De versterking van de professionele cultuur is zichtbaar maar blijft een aandachtspunt

Het team straalt enthousiasme uit om met en van elkaar te leren en zo te werken aan deskundigheidsbevordering. Dit vormt ook een speerpunt in het beleid van het bestuur dat hier ook ruimhartig in faciliteert. Collegiale consultaties en klassenvisitaties vinden in toenemende mate plaats op de school en daarbuiten worden ook gerichte scholingen aangeboden, zowel op teamniveau als op individueel niveau.

Er liggen nog mogelijkheden om de visie op onderwijs die de Theo Thijssenschool wil uitdragen meer van onderop te ondersteunen. Dit vraagt om een cultuur waarin het vanzelfsprekend is om het team te betrekken bij, en mede verantwoordelijk te maken voor onderwijskundige beleidskeuzes vanuit een open dialoog tussen team en directie enerzijds en binnen het team anderzijds. Hierin is nog winst te behalen. Rust en voldoende tijd voor (zelf)reflectie, los van de waan van de dag zijn daarbij belangrijke voorwaarden om tot breed gedragen en gedeelde keuzes te komen voor de toekomstige schoolontwikkeling.

Verantwoording en dialoog is op onderdelen goed, op andere onderdelen nog in ontwikkeling

Ouders en kinderen met wie wij gesproken hebben zijn zeer te spreken over hun school. De prettige sfeer, de duidelijke structuur en de goede informatievoorziening worden onder andere genoemd als positieve

punten. Vooral de uitgebreide en duidelijke berichtgeving over organisatorische zaken en de ontwikkeling van hun kinderen worden door de ouders zeer gewaardeerd.

De kinderen met wie we gesproken hebben gaan met plezier naar school maar vinden dat de school nog meer aandacht zou mogen besteden aan vormen van samenwerkend en zelfstandig leren. In algemene zin zou de school zich een dienst kunnen bewijzen door meer ruimte te bieden voor het betrekken van de leerlingen bij de schoolontwikkeling door meer met hen de dialoog aan te gaan over zaken die hen aangaan. Zo zouden de kindgesprekken meer benut kunnen worden om stil te staan bij de leerbehoeften en leerdoelen van de leerlingen om hen op die manier meer te betrekken bij het onderwijs en de school en zo hun intrinsieke motivatie te versterken. Ook kan gedacht worden aan het instellen van kinderpanels om zodoende goede feeling te houden met wat er leeft onder de leerlingen.

3.6. De Ark SO

Conclusie

Wij concluderen dat het bestuur een intensief stelsel van kwaliteitszorg hanteert voor de so-school De Ark, maar dat het stelsel niet volledig is. Er ontbreekt informatie over de wijze waarop het bestuur vaststelt dat de school de nagestreefde kwaliteit bij het leerproces en bij de leerresultaten realiseert en met verbeteracties zorgt voor de ononderbroken ontwikkeling bij de leerlingenpopulatie. Ook de verantwoording en dialoog is beperkt tot de interne verantwoording tussen directie, bestuur en team. Ouders en andere belangstellenden worden in de schoolgids nog onvoldoende geïnformeerd over de behaalde kwaliteit bij het leerproces en bij de leerresultaten om een dialoog tot stand te kunnen brengen. Het bestuur stuurt de totstandkoming van kwaliteitscultuur in ruime mate aan. De aansturing op de beleidsthema's professionalisering en analysevaardigheden bij de bestudeerde standaarden is goed herkenbaar op de school.

Wij stellen vast dat de directie en het personeel erkennen en herkennen dat zij worden gestuurd op een teamgerichte professionele en lerende houding en op het verwerven van analysevaardigheden. Het onderwijsteam ervaart tevens voldoende deskundigheid om volgens de vereiste kwaliteit te werken. Wij delen de mening van het bestuur dat analysevaardigheden nog in een pril stadium zijn. De uitvoering van de ontwikkelingsperspectieven tijdens de lessen moet nog een goede plek krijgen.

Onderwijsproces	O	V	G
OP2 Zicht op ontwikkeling en begeleiding	•		
OP3 Didactisch handelen		•	

Zicht op ontwikkeling en begeleiding moeten aan kwaliteit winnen

Wij beoordelen de standaard Zicht op ontwikkeling en begeleiding als onvoldoende. Er is sprake van een positieve ontwikkeling vergeleken bij het laatste schoolonderzoek, maar de school maakt nog niet aannemelijk dat er sprake is van passende ontwikkelingsperspectieven. Ook de uitvoering van de nodige aanpak in de klas om de ontwikkelingsperspectieven te realiseren is nog niet op orde.

De wijze waarop de school komt tot het uitstroomperspectief is onvoldoende inzichtelijk. Zij hanteert een criteriumkaart, maar in de onderbouwing van het vastgestelde uitstroomperspectief zijn de elementen in de criteriumkaart niet altijd herkenbaar. De school maakt ook niet duidelijk onder welke voorwaardelijke ontwikkelingen een uitstroomperspectief haalbaar is. Dat is, welke factoren verder ontwikkeld moeten worden om het nagestreefde uitstroomperspectief te realiseren. Hierdoor is het niet duidelijk welke ondersteuning de school of externe deskundigen (moeten) bieden om het perspectief haalbaar te maken. Dit heeft ook zijn weerslag in de evaluatie van het ontwikkelingsperspectief. De evaluaties zijn aanwezig, maar kunnen aan kwaliteit winnen. Een ander punt is dat de school nog niet in alle mogelijke gevallen gebruik maakt van methodeonafhankelijke toetsen om de ontwikkeling van de leerling op de relevante ontwikkelingsgebieden te volgen. De school is op dit punt in ontwikkeling. Recent is zij gestart met het afnemen van methodeonafhankelijke toetsen voor taal. Ook het gebruiken van methodeonafhankelijke toetsen bevordert de betrouwbaarheid van het uitstroomperspectief dat de school bepaalt.

De uitleg is helder; de afstemming van de lessen moet beter

Wij beoordelen het didactisch handelen als voldoende. Dit oordeel is gebaseerd op gesprekken met het onderwijzend team en observatie van lessen. De leraren en het management werken intensief aan het verbeteren van de kwaliteit van het didactisch handelen. De school streeft nadrukkelijk naar doelgericht onderwijzen. Het onderwijzend team is hierin ver ontwikkeld. Behalve doelgericht onderwijzen dienen de leraren ook in een doorgaande lijn de juiste leerstof aan te bieden en een heldere uitleg te geven. Zij bieden de leerstof aan in kleine stappen. Het team maakt aannemelijk dat er sprake is van leerstof die overeenkomt met de kerndoelen en dat de uitleg leidt tot het leren van de leerlingen. Het onderwijzend personeel kan nadrukkelijker werken aan de afstemming van het onderwijs op hiaten die leerlingen

*Evaluaties
kunnen aan
kwaliteit
winnen*

laten zien bij toetsresultaten en aan de aandachtspunten die de commissie voor de begeleiding formuleert in het ontwikkelingsperspectief.

Onderwijsresultaten	O	K	V	G
OR1 Resultaten				

De kwaliteit van de gerealiseerde leerresultaten is onduidelijk

Wij beoordelen de leerresultaten niet omdat er nog geen landelijke norm is voor de leerresultaten en de school niet aantoonbaar criteria hanteert voor de uitstroombestemming.

Wij constateren dat het bestuur het oordeel bij de leerresultaten baseert op de procedures die de school hanteert bij de evaluatie van de opbrengsten en niet op de daadwerkelijk behaalde leerresultaten. In de eigen analyse van de school blijkt niet dat tenminste 75 procent van de leerlingen bij uitstroom het geplande niveau bij de kernvakken heeft behaald.

Wij stellen vast dat de procedure die de school hanteert sterk afhankelijk is van de kwaliteit van de ontwikkelingsperspectieven en van het consequent hanteren van de eigen criteria voor uitstroomniveau. De school gebruikt geen norm voor de leerresultaten die nadrukkelijk samenhangt met de samenstelling van de leerlingenpopulatie voor wat betreft onderwijsgerelateerde kenmerken. Met andere woorden, er ontbreekt een onderbouwing voor het te behalen niveau op de kernvakken per uitstroombestemming die samenhangt met de mogelijkheden van de leerlingenpopulatie.

Kwaliteitszorg en ambitie	O	V	G
KA1 Kwaliteitszorg	•		
KA2 Kwaliteitscultuur		•	

Veel aandacht voor de kwaliteitszorg

De school maakt een positieve ontwikkeling door en werkt enthousiast aan de schoolverbetering. Kern van de missie/visie, "Leren voor het leven" is dat de school de leerlingen wil uitdagen om een zo optimaal mogelijke leerwinst te behalen. Zij wil talenten ontdekken en ontwikkelen zodat leerlingen optimaal kunnen meedoen in de samenleving. De school heeft niet vastgesteld wanneer dit streefdoel voor hun leerlingenpopulatie is bereikt. Vanwege onze vastgestelde onvoldoende kwaliteit, voert de school momenteel intensieve verbeteracties uit. Er is een externe audit uitgevoerd waarin de behoeften aan verbeteracties zijn

*De school
werkt
enthousiast
aan de
schoolverbetering*

geïnterviewd.

De school besteedt veel aandacht aan de kwaliteitszorg. Het voldoet echter nog niet aan een cruciale kwaliteitseis, namelijk dat de school de kwaliteit kan vaststellen op basis van vooraf gestelde streefnormen. De school hanteert het waarderingskader-2017 van de onderwijsinspectie als norm. De kwaliteitseis die wij stellen aan de leerresultaten is echter conditioneel en afhankelijk van de kwaliteit van de ontwikkelingsperspectieven en het hanteren van de eigen criteria voor een uitstroomperspectief. Wij stellen daarom vast dat de school nog geen duidelijke maat heeft voor de te behalen leerresultaten. Ook bij het leerproces is de kwaliteit die de school nastreeft vastgelegd, maar er zijn nog geen succesnormen vastgesteld op basis waarvan zij kan beslissen dat de verbeteracties nog nodig zijn. Een voorbeeld is het streven naar het toepassen van het directe instructie model. De school volgt prima de mate waarin leraren voldoen aan de kwaliteitseisen bij dit model, maar zij heeft niet vastgesteld bij hoeveel procent beheersing per onderdeel bij de leraren er sprake is van voldoende succes en dat er geen verbeteracties nodig zijn.

Het team werkt steeds verder aan haar bekwaamheid

Het schoolteam bevordert op verschillende manieren de deskundigheid voor het vak. Zij volgt scholingen en scholingsbijeenkomsten, werkt aan de onderwijskwaliteit in werkgroepen en voert verschillende verbeteracties uit. Het team toont zich verantwoordelijk voor de kwaliteit van het onderwijs. Zij kan de teamcohesie bevorderen met collegiale consultaties, lessen van elkaar bijwonen en collegiale interviews. Er is een duidelijke taakverdeling tussen bestuur en directie.

3.7. De Ark VSO

Conclusie

Wij concluderen dat het bestuur een intensief stelsel van kwaliteitszorg hanteert voor de vso-school De Ark, maar dat het niet volledig is. Er ontbreekt informatie over de wijze waarop het bestuur vaststelt dat de school de nagestreefde kwaliteit bij het leerproces en bij de leerresultaten realiseert en met verbeteracties zorgt voor de ononderbroken ontwikkeling bij de leerlingenpopulatie. Ook de verantwoording en dialoog is beperkt tot de interne verantwoording tussen directie, bestuur en team. Ouders en andere belangstellenden worden in de schoolgids nog onvoldoende geïnformeerd over de gerealiseerde kwaliteit bij het leerproces en bij de leerresultaten om een dialoog tot stand te kunnen brengen. Het bestuur stuurt de totstandkoming van kwaliteitscultuur in ruime mate aan. De aansturing op de beleidsthema's professionalisering en analysevaardigheden bij de bestudeerde standaarden is goed herkenbaar op de school.

Wij stellen vast dat de directie en het personeel erkennen en herkennen dat zij worden gestuurd op een teamgerichte professionele en lerende houding en op het verwerven van analysevaardigheden. Het team laat deze vaardigheden ook zien. Het is gewend aan het analyseren van leerresultaten om het onderwijs af te stemmen op de behoefte van de leerlingen. De uitvoering tijdens de lessen moet nog een goede plek krijgen. Het personeel ervaart nog veel druk voor het verwerven van alle nieuwe verbeteracties. Het voelt zich nog niet voldoende eigenaar van de verwachte vaardigheden.

Onderwijsproces	O	V	G
OP2 Zicht op ontwikkeling en begeleiding	•		
OP3 Didactisch handelen	•		

Zicht op ontwikkeling en begeleiding moeten aan kwaliteit winnen

Wij beoordelen de standaard Zicht op ontwikkeling en begeleiding als onvoldoende. Er is sprake van een positieve ontwikkeling, maar de school maakt nog niet aannemelijk dat er sprake is van passende ontwikkelingsperspectieven. Ook de uitvoering van de aanpak in de klas om de ontwikkelingsperspectieven te realiseren is nog niet op orde.

De wijze waarop de school komt tot het uitstroomperspectief is onvoldoende inzichtelijk. Zij hanteert een criteriumkaart, maar in de onderbouwing van het vastgestelde uitstroomperspectief zijn de elementen in de criteriumkaart niet altijd herkenbaar. De school maakt ook niet duidelijk onder welke voorwaardelijke ontwikkelingen een uitstroomperspectief haalbaar is. Dat is, welke factoren verder ontwikkeld moeten worden om het nagestreefde uitstroomperspectief te realiseren. Hierdoor is het niet duidelijk welke ondersteuning de school of externe deskundigen (moeten) bieden om het perspectief haalbaar te maken. Dit heeft ook zijn weerslag in de evaluatie van het ontwikkelingsperspectief. De evaluaties zijn aanwezig, maar kunnen aan kwaliteit winnen. Een ander punt is dat de school nog niet in alle mogelijke gevallen gebruik maakt van methodeonafhankelijke toetsen om de ontwikkeling van de leerling op de relevante ontwikkelingsgebieden te volgen. De school is op dit punt in ontwikkeling. Recent is zij gestart met het afnemen van methodeonafhankelijke toetsen voor taal. Ook het gebruiken van methodeonafhankelijke toetsen bevordert de betrouwbaarheid van het uitstroomperspectief dat de school bepaalt. Positief in dit kader is dat zij gericht werkt aan het kunnen bepalen van verworven werknemersvaardigheden voor leerlingen met het uitstroomperspectief arbeidsmarktgericht.

De school werkt gericht aan het kunnen bepalen van verworven werknemersvaardigheden

Doelgericht onderwijzen is nog een ontwikkelpunt

Wij beoordelen het didactisch handelen als onvoldoende. Dit oordeel is gebaseerd op gesprekken met het onderwijzend team en observatie van lessen. De leraren en het management werken intensief aan het verbeteren van de kwaliteit van het didactisch handelen. De school streeft nadrukkelijk naar doelgericht onderwijzen. Wij hebben tijdens het onderzoek geen duidelijke voorbeelden hiervan gezien. Behalve doelgericht onderwijzen dienen de leraren ook in een doorgaande lijn de juiste leerstof aan te bieden en een heldere uitleg te geven. De leraren maken aannemelijk dat er sprake is van leerstof die overeenkomt met de kerndoelen. Zij bieden de leerstof aan in kleine stappen. Bij het team zien wij nog ruimte voor verbetering van de uitleg. Het onderwijzend personeel kan nadrukkelijker werken aan de afstemming van het onderwijs op hiaten die leerlingen laten zien bij toetsresultaten en aan aandachtspunten in het ontwikkelingsperspectief. De school heeft hierin een start gemaakt met het plannen van sublesgroepen.

Onderwijsresultaten	O	K	V	G
OR1 Resultaten				

De kwaliteit van de gerealiseerde leerresultaten is onduidelijk

Wij beoordelen de leerresultaten niet omdat er nog geen landelijke norm is voor de leerresultaten en de school niet aantoonbaar criteria hanteert voor de uitstroombestemming.

Wij constateren dat het bestuur het oordeel bij de leerresultaten baseert op de procedures die de school hanteert bij de evaluatie van de opbrengsten en niet op de daadwerkelijk behaalde leerresultaten. In de eigen analyse van de school blijkt niet dat tenminste 75 procent van de leerlingen bij uitstroom het geplande niveau bij de kernvakken heeft behaald.

Wij stellen vast dat de procedure die de school hanteert sterk afhankelijk is van de kwaliteit van de ontwikkelingsperspectieven en van het consequent hanteren van de eigen criteria voor uitstroombestemming. De school gebruikt geen norm voor de leerresultaten die nadrukkelijk samenhangt met de samenstelling van de leerlingenpopulatie voor wat betreft onderwijs gerelateerde kenmerken. Met andere woorden, er ontbreekt een onderbouwing voor het te behalen niveau op de kernvakken per uitstroombestemming die samenhangt met de mogelijkheden van de leerlingenpopulatie.

Kwaliteitszorg en ambitie	O	V	G
KA1 Kwaliteitszorg	•		
KA2 Kwaliteitscultuur		•	
KA3 Verantwoording en dialoog	•		

Veel ontwikkeling bij de kwaliteitszorg

De school maakt een positieve ontwikkeling door en werkt enthousiast aan de schoolverbetering. Kern van de missie/visie, “Leren voor het leven” is dat de school de leerlingen wil uitdagen om een zo optimaal mogelijke leerwinst te behalen. Zij wil talenten ontdekken en ontwikkelen zodat leerlingen optimaal kunnen meedoen in de samenleving. De school heeft niet vastgesteld wanneer dit streefdoel voor hun leerlingpopulatie is bereikt. Vanwege onze vastgestelde onvoldoende kwaliteit, voert de school momenteel intensieve verbeteracties uit. Er is een externe audit uitgevoerd waarin de verbeteracties zijn geïnventariseerd.

De school besteedt veel aandacht aan de kwaliteitszorg. Het voldoet echter nog niet aan een cruciale kwaliteitseis, namelijk dat de school de kwaliteit kan vaststellen op basis van vooraf gestelde streefnormen. De school hanteert het waarderingskader-2017 van de onderwijsinspectie als norm. De kwaliteitseis die wij stellen aan de leerresultaten is echter conditioneel en afhankelijk van de kwaliteit van de ontwikkelingsperspectieven en het hanteren van de eigen criteria voor een uitstroomperspectief. Wij stellen daarom vast dat de school nog geen duidelijke maat heeft voor de te behalen leerresultaten. Ook bij het leerproces is de kwaliteit die de school nastreeft vastgelegd, maar er zijn nog geen succesnormen vastgesteld op basis waarvan zij kan beslissen dat de verbeteracties nog nodig zijn. Een voorbeeld is het streven naar het toepassen van het directe instructie model. De school volgt prima de mate waarin leraren voldoen aan de kwaliteitseisen bij dit model, maar zij heeft niet vastgesteld bij hoeveel procent beheersing per onderdeel bij de leraren er sprake is van voldoende succes en dat er geen verbeteracties nodig zijn.

Het team werkt steeds verder aan haar bekwaamheid

Het schoolteam bevordert op verschillende manieren de deskundigheid voor het vak. Het volgt scholingen en scholingsbijeenkomsten, werkt aan de onderwijskwaliteit in werkgroepen en voert verschillende verbeteracties uit. Het team toont zich verantwoordelijk voor de kwaliteit van het onderwijs. Zij kan de teamcohesie bevorderen met collegiale consultaties, lessen van elkaar bijwonen en collegiale interviews. Er is een duidelijke taakverdeling tussen bestuur en directie.

De verantwoording en dialoog over de gerealiseerde kwaliteit is onvoldoende

De directeur verantwoordt zich periodiek bij het bestuur over de schoolontwikkeling. Bovendien maakt hij uitgebreide analyses en evaluaties van de schoolontwikkeling. Er ontbreekt echter nog de informatie over de schoolontwikkeling en de evaluatie van de behaalde leerresultaten aan ouders in de officiële documenten, zoals de schoolgids en het schoolplan en op de schoolwebsite.

4 . Resultaten onderzoek goede school: De Venen

In dit hoofdstuk leest u onze bevindingen van het onderzoek op De Venen. Het bestuur heeft deze school voorgedragen voor een onderzoek op verzoek naar een goede school. Dit onderzoek hebben wij op 24 oktober 2017 uitgevoerd.

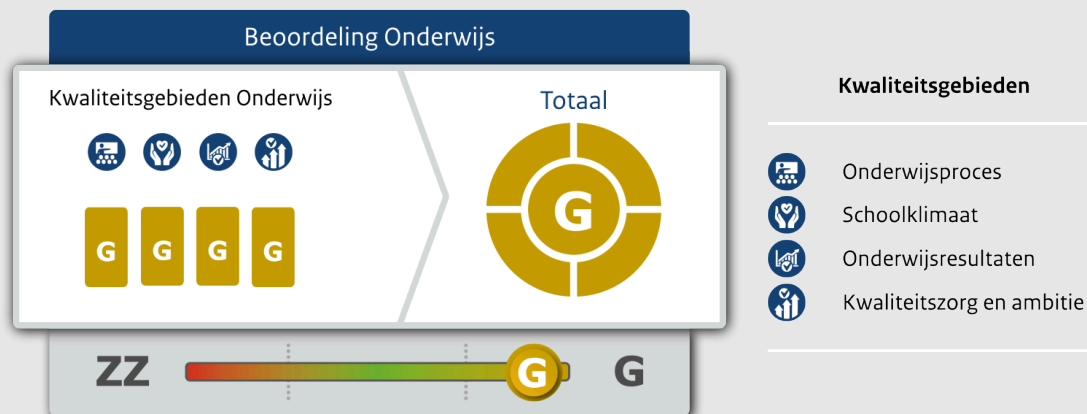
De Venen is een openbare school die staat in Reeuwijk-Brug. Naast dat de school een buurtfunctie heeft, richt zij zich ook op de overige wijken van Gouda en op buurgemeenten. Op het ogenblik komt de grootste groep leerlingen, ongeveer 60 procent, uit de nabijheid van de school. Op De Venen zitten ongeveer 430 leerlingen. Sinds 2012 is de school al excellent bevonden. Om wederom aan het traject van excellentie te kunnen deelnemen is een oordeel goed van de inspectie een voorwaarde.

We hebben tijdens het onderzoek op verzoek naar een goede school de volgende standaarden onderzocht/geverifieerd:

- Aanbod (OP1)
- Zicht op ontwikkeling (OP2)
- Didactisch handelen (OP3)
- (Extra) ondersteuning (OP4)
- Samenwerking (OP6)
- Toetsing en afsluiting (OP8)
- Veiligheid (SK1)
- Pedagogisch klimaat (SK2)
- Resultaten (OR1)
- Sociale en maatschappelijke competenties (OR2)
- Vervolgsucces (OR3)
- Kwaliteitszorg (KA1)
- Kwaliteitscultuur (KA2)
- Verantwoording en dialoog (KA3)

Onderstaand figuur geeft de resultaten van het onderzoek.

Beoordeling Onderwijs

Conclusie

Conclusie

De kwaliteit van het onderwijs op De Venen is goed. Het brede aanbod van de school is gericht op op het bevorderen van actief burgerschap en sociale integratie. Werelddecht leren is overal op De Venen terug te vinden. De leraren weten een grote mate van taakgerichtheid te realiseren. Het valt op dat leerlingen vrijwel allemaal duidelijk zelf kunnen verwoorden wat er van hen verwacht wordt. Tijdens de groepsbezoeken is te zien dat leraren bewuste keuzes maken als het gaat om het inrichten van het onderwijs. De leraren analyseren de verzamelde gegevens om de onderwijsbehoeften van de leerlingen te bepalen, welke vervolgens de basis vormen voor de organisatie van de lessen. Eigenaarschap staat centraal. Leerlingen zijn eigenaar van hun leerproces, de leraren van hun pedagogisch en didactisch handelen en de directie stuurt hierop door middel van het faciliteren van het team. Ook het bestuur speelt duidelijk de rol van facilitator op het gebied van professionaliseren en ontwikkeling.

In de school heerst een prettig klimaat waarbij de relatie tussen leraar en leerling gebaseerd is op wederzijdse betrokkenheid. De musical die het team in november voor leerlingen, ouders en andere geïnteresseerden opvoert is hiervan een zeer goed voorbeeld. Het weerspiegelt het motto van De Venen "Samen leren we het leven".

*Goede
onderwijskwaliteit
op De Venen*

4.1. Onderwijsproces: ontdekkend leren

Onderwijsproces	G		
	O	V	G
OP1 Aanbod			✓
OP2 Zicht op ontwikkeling			✓
OP3 Didactisch handelen			✓
OP4 (Extra) ondersteuning		•	
OP6 Samenwerking			✓
OP8 Toetsing en afsluiting			✓

Krachtig en inspirerend onderwijsproces

Het onderwijsproces is goed te noemen. Kijkend naar de zelfevaluatie van de school nemen wij alle beoordelingen op dit gebied over. Waarbij toetsing en afsluiting ook als goed is beoordeeld.

Het team van De Venen biedt haar leerlingen een breed en op de kerndoelen gebaseerd aanbod en dat aansluit bij het niveau van de leerlingen. Daarnaast is er ook aanbod georganiseerd dat gericht is op de toekomst. Hieronder valt het IPC-onderwijs dat de school heeft omarmd waarbij het team als het ware de wereld de school inhaalt en de leerlingen meeneemt de wereld in. Ontdekkend leren staat niet alleen bij het IPC-onderwijs centraal. Ook op het Leerplein dat de school heeft gecreëerd is er volop de gelegenheid voor de leerlingen om al ontdekkend te leren. Daarnaast volgt het team de leerlijn debatteren voor de bovenbouw en Engels vanaf groep 1. De leeromgeving is uitdagend en aantrekkelijk te noemen.

Niet alleen tijdens de groepsbezoeken die wij samen met de intern begeleiders van de onderbouw en de bovenbouw hebben uitgevoerd, ook tijdens het gesprek met hen komt naar voren dat het team goed zicht heeft op de ontwikkeling van haar leerlingen. De leraren vergelijken de toetsresultaten met de te verwachten ontwikkeling en stemmen daar hun onderwijs aan de leerlingen op af. Het team heeft zicht op haar leerlingenpopulatie en heeft hier haar ambitie op afgestemd. Dit heeft onder meer geleid tot de plusgroep. Het team heeft gekozen om te werken aan de hand van drie arrangementen. Waarbij de hele groep aan hetzelfde doel werkt en de differentiatie in de verwerking zit.

Tevens hebben wij tijdens de groepsbezoeken gezien hoe de leraren een betrokken sfeer weten te creëren in de groepen. Leerlingen zijn taakgericht aan het werk, weten wat er van hen verwacht wordt. Leraren ondernemen actie naar aanleiding van gemaakte analyses. Dit doen de leraren op groepsniveau, maar ook op schoolniveau. Dat leraren werken met een hoge ambitie komt onder meer naar voren in hoe groep 7 het afgelopen jaar groepsdoorbroken heeft gerekend. Ook de aanpak van technisch lezen naar aanleiding van de behaalde resultaten laat zien dat het team actie onderneemt op basis van gemaakte analyses.

Taakgerichte leerlingen die weten wat er van ze verwacht wordt

4.2. Schoolklimaat: samen leren we het leven

Schoolklimaat	G			
	O	K	V	G
SK1 Veiligheid				✓
SK2 Pedagogisch klimaat				✓

De directie voelt zich samen met het team en de ouders verantwoordelijk om voor een veilig schoolklimaat te zorgen. Respectvol met elkaar omgaan is een belangrijke voorwaarde voor de sociale veiligheid in de school. Ook maken de leraren op De Venen duidelijk aan hun groep dat zij onderdeel zijn van de groep. 'Samen leren we het leven' wordt ook via deze weg zichtbaar gemaakt.

De vertrouwenspersonen zijn bij de leerlingen bekend. Zij stellen zich voor in de groepen en in de groepen hangt ook een foto van de vertrouwenspersonen zodat de leerlingen weten bij wie ze terecht kunnen, naast hun eigen leerkracht, als er iets aan de hand is.

Het team professionaliseert en ontwikkelt zich op verschillende gebieden. Ook op het gebied van sociale emotionele ontwikkeling scholen de leraren van De Venen zich. Als team zorgen zij ervoor dat er altijd genoeg leraren zijn die de trainingen gegeven kunnen worden en dat de kennis bij voldoende leraren aanwezig is. Het uiteindelijke doel van de school is dat alle leraren geschoold zijn in het geven van deze lessen op het gebied van de sociaal emotionele ontwikkeling.

De inauguratie speech van Nelson Mandela is een belangrijke tekst voor het team van De Venen. Het drukt uit wat zij als team willen voor hun leerlingen. De tekst hangt muurgroot in de school. De directie neemt ouders mee naar deze tekst om aan te geven waar de school voor staat. Met leerlingen bekijkt de directie de tekst weer aan het eind van de basisschoolcarrière en vraagt om feedback. Is het de school gelukt om ze te zien als leerling en ze het zelfvertrouwen te geven. Zijn ze opgeleid voor het leven?

4.3. Onderwijsresultaten: opbrengstgerichte cultuur

Onderwijsresultaten	G			
	O	K	V	G
OR1 Resultaten				✓
OR2 Sociale en maatschappelijke competenties			•	
OR3 Vervolgsucces				✓

Leerresultaten

De cognitieve eindresultaten van De Venen zijn van een goed niveau. Ze liggen de afgelopen jaren steeds ruim boven het landelijk gemiddelde van scholen met een vergelijkbare leerlingenpopulatie. De school vindt dat zij dit ook aan haar stand verplicht is, gezien de kenmerken van haar leerlingen. Zij stelt zichzelf dan ook ambitieuze doelen ten aanzien van de beoogde leerresultaten, hetgeen past bij de opbrengstgerichte cultuur die past bij De Venen. Daarbij monitort en evalueert de school systematisch de behaalde leerresultaten, zowel op de tussentijdse toetsen als op de eindtoets kritisch en vergelijkt deze steeds met de eigen ambities. Waar nodig worden interventies ingezet als de resultaten daar aanleiding toe geven.

Sociale en maatschappelijke competenties

De school hecht veel belang aan het ontwikkelen en stimuleren van de sociaal emotionele en maatschappelijke competenties. Het prettige en veilige klimaat op school waarin wederzijds respect en positief gedrag vanzelfsprekend zijn, vormt een mooie voedingsbodem voor de leerlingen om zich op sociaal emotioneel gebied goed te kunnen ontwikkelen. De school volgt de leerlingen met diverse instrumenten om hun welbevinden en gevoel van veiligheid in kaart te brengen en zowel in preventieve zin als in remediërende zin hierop te kunnen (bij)sturen. Dit laatste gebeurt onder meer met behulp van een praktijkgerichte sociale vaardigheidstraining in alle groepen. De school beschikt echter nog niet over een landelijk genormeerd instrument om de sociale competenties van de leerlingen systematisch te kunnen vaststellen. Evenmin heeft zij doelen geformuleerd op dit gebied. Dit maakt dat de school geen uitspraken kan doen over het leerrendement van de leerlingen op het moment dat zij de school verlaten.

Omdat wij geen contra-indicaties hebben, nemen wij het oordeel van de school/het bestuur over en beoordelen wij deze standaard als voldoende.

Vervolgsucces goed

Deze standaard beoordelen we als goed omdat de school op zeer zorgvuldige wijze de prestaties van de schoolverlaters in het voortgezet onderwijs blijft volgen. Deze gegevens worden zorgvuldig bestudeerd en geanalyseerd. Op grond hiervan bepaalt de school elk jaar weer of de eigen advisering naar vervolgonderwijs adequaat is geweest. Dit lijkt op grond van de beschikbare gegevens inderdaad het geval te zijn. Het overgrote deel van de leerlingen presteert na jaren nog steeds op het geprognosticeerde niveau in het voortgezet onderwijs. Er is zelfs door de jaren heen (iets) meer opstroom dan afstroom te zien. De school concludeert dan ook dat ze 'voorzichtig' is in haar advisering.

4.4. Kwaliteitszorg en ambitie: hoge ambities

Kwaliteitszorg en ambitie	G		
	O	V	G
KA1 Kwaliteitszorg			2
KA2 Kwaliteitscultuur			2
KA3 Verantwoording en dialoog			2

De kwaliteitszorg van De Venen staat als een huis. Niet alleen is er sprake van een goede (zelf)evaluatiecyclus, belangrijker nog is dat iedere medewerker van de school kwaliteitsbewust is en erop gebrand is om met elkaar de kwaliteit van het onderwijs en van het eigen functioneren te (blijven) verbeteren. De jaarplannen waarin de speerpunten geformuleerd staan, zijn dan ook breed gedragen en komen in de praktijk ook daadwerkelijk tot uiting. Tevredenheidsonderzoeken onder ouders, leerlingen en teamleden bevestigen dat de kwaliteit van de school ook breed gezien en gewaardeerd wordt. De leerresultaten en het onderwijsproces worden regelmatig tegen het licht gehouden vanuit een zelfbewuste maar ook zelfkritische houding. Daarnaast gebruikt de school de uitkomsten van de audits in het kader van het excellentietraject voor het borgen en verbeteren van de onderwijskwaliteit. Op grond van alle beschikbare evaluatiegegevens kiest de school steeds een aantal beleidsspeerpunten, waarbij men ervoor waakt om die onderwerpen grondig en goed aan te pakken en niet te veel hooi tegelijk op de vork te nemen.

Het streven naar een 'lerende' organisatie waarin een voortdurende professionalisering van alle medewerkers vanzelfsprekend is, staat hoog in het vaandel van het bestuur, de school en het team. Dit zijn geen loze woorden, in de praktijk blijkt dat er ook daadwerkelijk sprake is van een professionele cultuur binnen de school. Het bestuur faciliteert in ruime mate de mogelijkheden voor (bij)scholing en een gedreven en bevlogen directie stuurt gericht op deskundigheidsbevordering van de teamleden, die hier over het algemeen zeer open voor staan. Het motto van de school 'samen leren we het leven' wordt actief en enthousiast door leraren en directie uitgedragen. Dit vanuit de overtuiging dat de schoolomgeving behalve een leerplaats ook een 'leefplaats' is waarin men van en met elkaar tot kennis, vaardigheden en inzichten kan komen die nodig zijn om goed te kunnen functioneren in de maatschappij. Dit geldt niet alleen voor de leerlingen maar net zo goed ook voor de teamleden. We hebben de bereidheid en zelfs de gretigheid gemerkt binnen het team om met elkaar samen te werken aan vernieuwing en verbetering van het onderwijs. Dit gebeurt voor een deel op georganiseerde wijze binnen de zogenaamde leerteams. Deze aanpak waarin de verantwoordelijkheden voor kwaliteitsverbetering laag binnen de organisatie belegd worden, bevordert het gezamenlijk draagvlak en

*De
kwaliteitszorg
staat als een
huis*

het gevoel van verbinding en 'eigenaarschap' binnen het team. Daarnaast is de behoefte om samen met en van elkaar te leren goed voelbaar bij de leraren. Collegiale consultaties zijn gemeengoed binnen het team en binnenkort wordt gestart met wederzijdse klassenbezoeken om zo nog meer van elkaars deskundigheden te kunnen leren en profiteren.

Directie en team van De Venen zijn trots op hun school en stralen zelfvertrouwen uit. Zij geven hier in de praktijk uiting aan door middel van presentaties en voorlichting voor andere scholen, besturen, ouders en andere belanghebbenden. Ook in de verantwoordingsdocumenten (jaarplannen, jaarverslagen, schoolgids en informatiebrochure) is duidelijk terug te vinden wat de school beoogt, bereikt en nog wil bereiken. Ook zoekt zij actief de dialoog met de buitenwereld door middel van deelname aan onderzoeken samenwerking met onderzoeksinstituten en externe experts. Ouders met wie wij gesproken hebben zijn enthousiast over de zorgvuldige en uitgebreide wijze waarop de school hen informeert over de schoolontwikkelingen in het algemeen, en het wel en wee van hun kinderen in het bijzonder. De school heeft mede hierdoor een goed imago in de omgeving, hetgeen bijgedragen heeft aan de onstuimige groei in de laatste jaren.

5 . Reactie van het bestuur

De Inspectie van het Onderwijs bezocht in het najaar van 2017 Stichting Klasse. De nieuwe vorm van toezicht houden, waarbij de kwaliteitszorg op bestuursniveau centraal staat, heeft op ons een positieve indruk achtergelaten.

Het startgesprek is in goede sfeer verlopen en samen hebben we de juiste standaarden voor het onderzoek bepaald. De verificatiebezoeken en gesprekken met verschillende geledingen binnen de organisatie zijn positief verlopen en feedback vanuit de inspecteurs was opbouwend, ook als er kritische punten werden opgemerkt. Er bleek veel overeenstemming te zijn tussen het beeld van het bestuur en de inspectie over de fase van ontwikkeling waarin de scholen verkeren.

De inspectie heeft Stichting Klasse het eindoordeel goed toegekend op basis van de beoordeling van de drie onderstaande standaarden. Wij zijn trots op dit eindoordeel!

Standaard	Oordeel
Kwaliteitszorg	Voldoende
Kwaliteitscultuur	Goed
Verantwoording en dialoog	Voldoende
Eindoordeel	Goed

Het bestuur heeft OBS De Venen voorgedragen als goede school. Wij zijn verheugd dat OBS De Venen ook door de inspectie als goede school wordt beoordeeld.

In het strategisch beleidsplan is opgenomen dat Stichting Klasse zich tot doel stelt zich verder te ontwikkelen als lerende organisatie. Wij zijn dan ook trots dat de inspectie van het onderwijs de kwaliteitscultuur binnen onze organisatie als goed beoordeeld.

Binnen alle geledingen van Stichting Klasse leren medewerkers van elkaar en is het motto: elke dag een beetje beter. Deze grondhouding is de basis voor de kwaliteit op onze scholen.

Wij zetten ons in om deze cultuur verder uit te bouwen, door onder andere de inzet van expert-leerkrachten, coaching en co-teaching en uiteraard een ruim scholingsbudget.

Wij vinden het jammer dat de samenvatting van het rapport volgens de regelgeving in zeer eenvoudig taalgebruik moet worden geschreven. Het gevolg hiervan is dat de samenvatting in onze ogen geen goed recht doet aan het volledige rapport.

Wij kunnen ons vinden in de opmerkingen vanuit de Inspectie van het Onderwijs over het definiëren van onze eigen kwaliteit. Wat vinden wij

een goede school? Wanneer zijn wij tevreden? Op dit moment wordt in een werkgroep, waarin het bestuur, de kwaliteitsmedewerker en directeurs samenwerken, gewerkt aan het definiëren van onze eigen kwaliteitsnormen. Deze uitgewerkte normen zullen ook hun uitwerking hebben op de instrumenten die Stichting Klasse nu gebruikt in de kwaliteitscyclus, omdat ook de vraag wordt gesteld: hoe kunnen we deze kwaliteitsnormen meten of opmerken? Een open gesprek en onderzoekende houding zullen hierin de basis blijven.

Uiteraard zal Stichting Klasse de vastgestelde herstelopdrachten accuraat uitvoeren.

Stichting Klasse zal zich de komende jaren verder blijven ontwikkelen als lerende organisatie, waar de ontwikkeling van leerlingen en medewerkers centraal staat. Leren doe je samen!

Bijlage: Zienswijze van het bestuur

(V)SO De Ark

Op 18 en 19 april jl. heeft het herstelonderzoek op (V)SO De Ark plaatsgevonden. Zowel de SO- als de VSO-afdeling zijn voldoende beoordeeld. De standaarden kwaliteitscultuur, samenwerking en praktijkvorming/stage zijn als goed beoordeeld. Hier zijn wij trots op! Het team heeft, onder leiding van de directie, de afgelopen periode de juiste kwaliteitsverbeteringen doorgevoerd. Het verificatieonderzoek dat de onderwijsinspectie heeft uitgevoerd in november 2017 heeft hier zeker aan bijgedragen. Nu de basis op (V)SO De Ark staat, zal de school de ingezette ontwikkelingen voortzetten.

OBS De Horizon

De eindresultaten 2018 van De Horizon liggen ruim boven de inspectienorm. Ook voor de komende jaren verwachten wij positieve eindresultaten. Dit betekent dat De Horizon voldoet aan de voorwaarden om in aanmerking te komen voor het predicaat goed.

Inspectie van het Onderwijs
Postbus 2730, 3500 GS Utrecht
T-algemeen 088 6696000
T-loket (voor vragen) 088 6696060

